

De Moesial

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met BSG, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur

Editoriaal

De kogel is door de spreekwoordelijke kerk. Sinds het verschijnen van de (laatstijde) vorige editie heeft de Raad van Bestuur op 30 maart de vorming van een nieuw studentenbeleid goedgekeurd op vraag van het Rectorencollege. Het document dat door de studenten op de Raad van 17 februari nog werd verworpen omdat ze niet werden geconsulteerd, had in tussentijd nog enkele grondige veranderingen ondergaan. Maar de bottom-line bleef wel hetzelfde. De Sociale Sector, Sociale Raad en enkele andere diensten komen nu onder rechtstreekse paraplu-bevoegdheid van het Rectoraat, waardoor gewild of niet een embedded-studentenvertegenwoordiging ontstaat.

Na het protest bij de studenten en de diensthoofden van de Sociale Sector volgde het Rectoraat wel de juiste weg. Alleszins in het aanhoren van alle betrokken partijen. Tussen 17 februari en 30 maart werden er verschillende vergaderingen gehouden tussen de betrokken diensten en studenten. Het was dan ook een unicum sinds jaren dat de Rector hoogstpersoonlijk op 18 maart deelnam aan een vergadering van de Sociale Raad om zijn plan voor te leggen en de studenten te overtuigen van het nut ervan. De beslissing die voorlag omschreef duidelijker de bevoegdheden van de Sociale Raad. Ze blijft volgens de beslissing bevoegd voor het beheer en ontwikkeling van de Sociale Sector binnen de begroting die ze krijgt toegewezen, en anderzijds blijft de Sociale Raad optreden als vertegenwoordigend orgaan van de studentenbevolking tegenover de VUB-overheid. Een nieuw element was ook de garantie voor het voortbestaan van de functie van Coördinator van de Sociale Sector Studenten waar de diensthoofden zo hard om vroegen. Om de brokken te lijmen benadrukte de Rector eveneens op de Sociale Raad van 18 maart dat het niet de bedoeling was om de Sociale Raad te vervangen maar

juist te versterken zodat de studenten actiever kunnen deelnemen aan het beleid. Met de creatie van een Vice-Rector Studentenzaken krijgen de studenten nu een rechtstreeks aanspreekpunt op niveau van het Rectoraat. Frank Winter, de Academische Coördinator Studentenaangelegenheden (ACS), voegde hieraan toe dat met het oprichten

De reactie van de studenten op het voorstel van het Rectoraat moet wel bekeken in hetgeen de afgelopen vier jaar aan deze universiteit plaatsvond. Niet toevallig met het aantreden Rector Benjamin van Camp en de Vlaamse Paars-groene Regering, waar het primaat van de politiek de dagelijkse slagzin werd.

na de goedkeuring van dit advies bezette de studenten het Rectoraat. Ze was daarmee in Vlaanderen één van de weinige universiteiten die actief, met behulp van enkele Waalse universiteiten, de gevaren van Bologna onder de aandacht trachtte te brengen. We moeten helaas vaststellen dat de voorspellingen van de studenten, afgedaan als voorbarig, op alle vlakken werd bewaarheid. Het Bolognadedecret en de omvorming van de hoogstaande universitaire opleidingen zijn daar het sprekende voorbeeld van.

Raad de voorstellen van de Rectorale werkgroepen - omtrent de grondige herstructurering van de Sociale Sector - te blokkeren.

Ander pijnpunt in de afgelopen vier jaar was de invoering van het semestersysteem onder impuls van de Vice-Rector Onderwijs. Dit heeft de tanende vertegenwoordiging en het studentikoze leven aan de universiteit volgens verschillende vertegenwoordigers danig beknut. Wie nu nog wil kiezen voor engagement in de studentenvertegenwoordiging of andere studentikoze activiteiten heeft het aardig moeilijk. En zo zet de neerwaartse spiraal zich verder. Minder geïnteresseerde mensen, minder dossierkennis, minder participatie vanuit de studenten...terwijl we meer moeten studeren, sneller moeten afstuderen en ga zo maar door. Wil het Rectoraat de studenten echt ondersteunen dan mag ze in eerste instantie ook een betaalde onafhankelijke kracht geven naast een Vice-Rector Studentebeleid. Niet iemand die ons opnieuw gaat zeggen wat we eventueel wel en best niet mogen doen. Het laatste tot wat de vertegenwoordiging mag worden is een kindertuin, met alle respect natuurlijk voor laatstgenoemde.

van een sector studentenbeleid de VUB zich meer en meer wil positioneren in het universitaire landschap waar opleidingen worden geaccrediteerd in functie van onderwijs onderzoek en studentenbeleid (zie interview verder in De Moesial met Frank Winter).

De veranderingen volgden zich voor de studentenvertegenwoordigers sindsdien in snelheid op. Ze moest de laatste vier jaar veel veranderingen incasseren waarmee ze zich vanuit principieel standpunt moeilijk kon verzoenen. Dat begon allereerst in februari 2001 met de positieve goedkeuring van het VLIR-advies (Vlaamse Inter Universitaire Raad) m.b.t. het Bolognakoord op de Raad van Bestuur. Deze zette toegankelijk hoger onderwijs op de helling: zowel vormend, financieel, sociaal als op taalkundig vlak. Vormend omdat men in de komende bachelordiploma's plaats maakt voor een arbeidsmarktgerichte vorming in plaats van een brede academische vorming (we zouden nog eens kunnen gaan nadenken). Financieel omdat een loskoppeling van de bachelor als doorstroomdiploma de Master wel eens tot een geprivilegerde dure opleiding zou kunnen maken en taalkundig omdat onderwijs in eigen moedertaal volledig zou verdwijnen ten nadele van onderwijs in het Engels. Enkele dagen

Omdat de universiteit zelf met problemen zat op financieel gebied kon men niet rekenen op veel begrip van de Academische Overheid die in 1992 een gelijkaardig Bolognakoord nog sterk had veroordeeld en met succes had bestreden. Niet veel later moesten de studenten de bezetting van het Rectoraat opgeven en bleek de solidariteit bij studentenvertegenwoordigers uit andere universiteiten ver zoek. Allermindst vanuit de Vereniging van Vlaamse Studenten. De goedkeuring van het VLIR-advies had ook beleidsmatig alles in 4e versnelling gezet waardoor de studenten vaak achter liepen op de feiten.

De financiële problemen van de universiteit hadden ook een weerslag op de financiën van de Sociale Sector. Tezamen met de stagnerende subsidiëring vanuit de Vlaamse Overheid kwam ook de Sociale Sector onder financiële druk om zijn prijzenpolitiek aan te passen. Ook het nodige geld voor nieuwe investeringen in het restaurant en de renovatie van studentenkoten ontbrak. Hiervoor moesten middelen vanuit de universiteit zelf komen. In 'ruil' werden studenten onpopulaire beslissingen opgedrongen. Sommige studenten hadden hierbij te weinig dossierkennis en mobilisatiekracht om een dam op te werpen tegen de veranderingen. Andere studenten liepen dan weer voorop om goeddunkend in te stemmen met de veranderingen. In februari 2002 was er dan toch een lichtpunt. Toen slaagden de studenten er wel in om op de Sociale

Volgend jaar mogen de studenten alvast 502 Euro betalen voor een voltijdse academische inschrijving. Dat bestliste de Raad van Bestuur. Hiermee volgde zij het niet-bindende advies van de V.L.I.R. om de inschrijvingsgelden te indexeren. Na 14 jaar nemen de inschrijvingsgelden dus de kaap van 20.000 oude franken. Een decennium geleden werd Brussel nog afgebroken door studenten toen het inschrijvingsgeld tot boven de 10.000 Bfr werd opgetrokken. Maar nu helaas geen vuilte aan de lucht, of verschijnt er toch al wat rook aan de horizon?

Pieter Visser

Het zijn weer verkiezingen! voor de Raad van Bestuur en de Sociale Raad. Zoals eerder aangekondigd kan je, als regelmatig ingeschreven VUB-student, op 04, 05 en 06 mei 2004 uw vertegenwoordigers voor de Raad van Bestuur en voor de Sociale Raad Studenten verkiezen.

We horen de vraag al rijzen 'Waarom "opnieuw" gaan stemmen?', daar jullie dit al in november hebben gedaan. Wel, de reden daarvoor is dat de studentenvertegenwoordigers telkens voor een kalenderjaar werden verkozen en aldus zetelden van 1 januari tot en met 31 december. Vorig jaar waren de studentenvertegenwoordigers echter de mening toegedaan dat een mandaat voor een kalenderjaar niet logisch is, daar een student denkt in termen van academiejaren. De studenten-vertegenwoordigers kregen groen licht om voortaan de studenten-vertegenwoordigers te laten verkiezen voor een mandaat dat loopt van 1 oktober tot en met 30 september en dit met ingang van het

academiejaar 2004-2005. Het logische gevolg is dat een overgangsmaatregel diende voorzien te worden voor deze omschakeling. Deze overgangs-maatregel maakt de huidige ploeg van studenten-vertegenwoordigers uit die zetelen voor een periode van 9 maanden (januari 2004 tot en met september 2004).

Aangezien voor de mandaten van de studentenvertegenwoordigers voortaan verkiezingen zullen worden gehouden in het begin van de maand mei zijn er dit academiejaar dus uitzonderlijk 2 keer verkiezingen: de verkiezingen van november 2003, waarbij de "overgangsploeg" is verkozen, en nu (mei 2004) de verkiezingen voor de studentenvertegenwoordigers die het volgende academiejaar zullen zetelen. Tot aan de stembus!

Katleen Rampelberg, Voorzitter van het Bureau van Studenten-vertegenwoordigers (BSV).

Gaat, en Stem!

Wat heeft U nodig?!
UW STUDENTENKAART

Data en Plaats van de Verkiezingen 4-5-6 Mei

Campus Oefenplein

Dinsdag 4 mei 2004

-Faculteiten LW, RG, WE, ES, PE en VECCO: in de centrale hall gebouw D (niveau Esplanade) van 9u45 tot 22u15
-Faculteiten LK en TW: aan het faculteitssecretariaat van 9u45 tot 17u00 en van 17u15 tot 22u15 in de centrale hall gebouw D (niveau Esplanade)

Woensdag 5 mei 2004

-Faculteiten LW, RG, WE, ES, PE en VECCO: in de centrale hall gebouw D (niveau Esplanade) van 9u45 tot 16u15
-Faculteiten LK en TW: aan het faculteitssecretariaat van 9u45 tot 16u15

Donderdag 6 mei 2004

-Alle faculteiten en VECCO: in de cafeteria van 9u45 tot 16u15

Campus Jette

Dinsdag 4 mei 2004

Faculteit GF: in de hall van gebouw A van 9u45 tot 21u00

Woensdag 5 mei 2004

Faculteit GF: in de cafeteria van het studentenrestaurant van 9u45 tot 14u00

Donderdag 6 mei 2004

In het cafeteria van 9u45 tot 14u00 en in de hall van gebouw A van 14u00 tot 16u15

"Zijn de studenten een element in de concurrentie?"

In vorige editie van De Moeial kon u lezen dat het Rectoraat het studentenbeleid wilde hervormen. Wat sindsdien ook gebeurde. De Sociale Sector en de Sociale Raad, het studentenorgaan bij uitstek, vallen sedertdien onder rechtstreekse bevoegdheid van het Rectoraat. In volgend interview liet De Moeial het Rectoraat reageren op het verschenen artikel bij monde van Frank Winter, attaché van het Rectorencollege en Academisch Coördinator Studentenzaken (ACS). De Moeial bezocht hem in de Oval Office van de Vrije Universiteit Brussel ofwel gebouw M, het epicentrum van de macht op de VUB.

Wat wilt het Rectoraat met deze hervormingen bereiken?

Winter: De bedoeling van het initiatief was om binnen het rectorencollege ook de aandacht te focussen rond de problematiek van het studentenbeleid. Ze deed dat wel voor onderwijs en onderzoek. Daarom nu ook het initiatief om een Vice-Rector Studentenbeleid in het leven te roepen die de bevoorrechte gesprekspartner is voor de studentenvertegenwoordigers en ook het kanaal is vanuit het universitair beleid naar de studenten toe. Dat was de eigenlijke bedoeling.

Wat was dan de reden?

Winter: De reden waarom? In het verleden was er een gevoel dat dit allemaal vanzelf liep. Nu in de recente jaren hebben we het gevoel dat dit niet vanzelf loopt. We beschouwen dat nu meer en meer als een speciale activiteit omdat dit niet vanzelf loopt.

Is er al duidelijkheid welke diensten hieronder zullen vallen?

Winter: Dat is nog eigenlijk altijd in discussie. Maar dat heeft meer met raakvlakken te maken. In principe behelst dat de drie fasen van rekrutering, begeleiding en uitstroom. Op dit moment zit de sector rekrutering duidelijk in de dienst studentenzaken zoals de publicaties van brochures, de kieswijzer, openduurdagen, enz. De begeleiding wordt tot op dit moment door de studenten zelf mee georganiseerd via de Sociale Sector en de Sociale Raad. We stappen daar in principe niet vanaf. Maar er zijn gedurende de loop der jaren hele sectoren van studentenbegeleiding ontstaan waar noch de Sociale Raad, noch Onderwijs en Onderzoek voldoende aandacht voor heeft. Denk maar aan heel de problematiek van werkstudenten, het avondsecretariaat, de internationale studenten, enz. Als je voor die sectoren geen aandacht hebt, heb je in een volgende stap ook geen beleid.

Het Rectorencollege wou om die reden al die sectoren onder één paraplu brengen?

Winter: Je hebt dan verschillende keuzes. Wat doe je daar dan inderdaad mee? Maak je er een Vice-Rector van? En in De Moeial wordt daar dan zo op gemurmeld, dat is spijtig. In zoverre we kunnen zien, zal in de accreditering recht de alumniwerking en de uitstroom van studenten worden ingebracht. Hou je rekening met hun commentaar op de opleiding en de relevantie daarvan.

Is dat terecht?

Winter: Ja, omdat dit zeker een van de criteria gaat worden voor accreditering. We moeten dus een alumniwerking hebben. Laten we duidelijk zijn, we hebben die al. Maar dat zijn alumniwerkingen in het meervoud zoals OSB en sommige facultaire kringen hebben. Afgezien van het feit of het nu wel of niet zou nodig zijn voor accreditering, is de alumniwerking betalend om er lid van te zijn. Ik heb daar een persoonlijke mening over en de universiteit heeft daar geen mening over. Maar dit staat volgens mij ter discussie, dat is het enige wat ik daarover zeg. Maar dit zijn dus allemaal voorbeelden van dingen die niet op een coherente manier worden aangepakt. De taak van die Vice-Rector studentenbeleid is om die dingen die niet coherenter worden aangepakt - waarmee ik niet zeg dat de diensten in de Sociale Sector incoherent werken - het leven van de studenten makkelijker te maken. Dat is ongeveer de uitleg gegeven op de vorige Raad van Bestuur. Maar ik geef toe dat de studenten gelijk hadden. Het document kon eigenlijk niet op de Raad van Bestuur komen. Daar is geen discussie over mogelijk. Het was een abberatie.

Maar er is nu toch beslist dat de Sociale Raad en de Sociale Sector onder rechtstreekse bevoegdheid komen van het rectoraat? Dat is toch een inbreuk op de onafhankelijkheid van de studentenvertegenwoordiging?

Winter: Er is iets dat niet volledig duidelijk is. Het valt niet onder rechtstreekse bevoegdheid van het Rectoraat. Maar dit wordt

misschien een dovemansgesprek. Ik pretendeer dat met de instelling van een Vice-Rector op vlak van het rectorencollege niets afgedaan wordt aan de zelfstandige studentenvertegenwoordiging waar de VUB haar traditie in heeft. Dat principe wordt niet weggevoerd of tegengewerkt door het instellen van een Vice-Rector studentenbeleid. Het enige wat die persoon doet is aan de onafhankelijke studentenvertegenwoordiging een soort bewegwijzering geven van "Hier moet je zijn." Zij of hij is er ook niet om uit te voeren wat de studentenraad beslist. Men zal in de loop van de komende 2-3-4-5 jaren een modus vivendi hebben waarin het duidelijk wordt wat die uitvoert zonder problemen, waar hij in discussie moet treden, enz. Deze persoon zal de plaats innemen als de vertegenwoordiger van de Rector. Ik denk dat de SoR daar meer aan heeft dan het huidige systeem.

Deze discussie heeft al eens plaatsgevonden met de aanstelling van u als ACS in de Sociale Raad.

Winter: Ik herinner me inderdaad levendig de discussie in de Sociale Raad rondom het experiment van mijn plaats in de Sociale Raad. (gesticulerend. PV) Volgens sommigen werd ik gedropt en nam ik de pregratieven af van de Sociale Raad. Ik maakte misschien wel veel lawaai maar ik heb zeker hun macht niet afgepakt. En dat wordt ook niet als dus danig ervaren, denk ik. We zullen zien, maar ik ben er van overtuigd dat dit eveneens het feit zal zijn. Het is niet omdat er een Vice-Rector Onderzoek is dat je vorsers belemmerd worden bij het aanvragen van een FWO-beurs. Laten we wel wezen. Een Vice-Rector zou hen daar juist bij moeten helpen.

Maar wordt de student dan niet gebruikt als concurrentiemiddel?

Winter: In de formulering van het document kwam dat inderdaad zo naar voren. Maar niet in de zin dat studenten als een voorwerp worden gebruikt of dat we ze gaan manipuleren he. In de grond is er het gegeven van concurrentie tussen universiteiten. Maar niet direct een onzinnige concurrentie. Wat zijn de termen van die concurrentie? De kwalitatieve evaluatie in onderwijs en onderzoek. En daaruit blijkt dat de verschillen in kwaliteitsbewaking onderling niet zo groot zijn. Zijn er ideologische verschillen? Ja, de een is katholiek, de ander staats en de ander vrijzinnig. Op sommige punten speelt dat effectief een rol. Onze cursus wijsbegeerte verschilt grondig van die van Leuven. Maar de concurrentie zit meer in statements als "Een kleine universiteit rendeert niet.". Geconfronteerd met universiteiten van 30.000 studenten en één van 9000 moet je weten te antwoorden. Qua kostprijs is een student aan een kleine universiteit inderdaad duurder dan aan een grotere universiteit. Wij moeten dus als instelling een antwoord weten te formuleren op dat argument. Als we dat niet doen worden we daar de dupe van. Ons antwoord is altijd geweest "Er is niets dat bewijst dat een grotere universiteit ook per definitie beter is." Integendeel, er zijn veel kleine gerenommeerde universiteiten. Maar vroeg of laat is er dan iemand die vraagt "Bewijs dat.". Daarom ook die persoon en dat beleid om aan te tonen dat dit effectief ook gebeurt. We zijn ook beter, maar we moeten dat ook kunnen tonen. Daarop aansluitend in een zinsnede zeggen dat ze onze studenten opzetten tegenover andere studenten in een concurrentieslag....(twijfelend) is juist. Maar dan wel in de zin van "Student zijn aan de VUB uitspelen als student zijn aan de universiteit van Gent of Leuven."

Maar concurrentie is toch niet het doel van het onderwijsgebeuren?

Winter: Zijn de studenten een element in de concurrentie? Ik vermoed dat zinsnede als "Zeg, die concurrentie, laat die liefst maar vallen. Het is hier toch geen onderneming." ten dele terecht zijn. Maar iedereen weet dat in deze nog steeds verzuilde maatschappij altijd concurrentie zult hebben. Concurrentie die je *evengoed* zal hebben in een niet-verzuilde maatschappij. Maar laat wel verstaan, concurrentie dekt hier duidelijk verschillende ladingen. Ten tijde van Stalin sprak men bijvoorbeeld over Socialistisch Wedijver, om aan te tonen dat het niet ging over concurrentie in termen van winst maar van zijn best te doen. Concurrentie is niet per definitie *vermarkting*. Het kan gewoon een gezonde uitdrukking zijn van een positie die bestaat tussen opleiding A en B op een andere plaats.

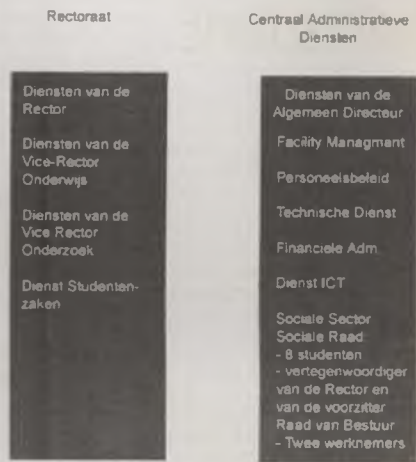
Bedankt voor dit gesprek!

Pieter Vissers

De hervormingen voor schematici

In onderstaand schema wordt de plaats van de Sociale Raad en de Sociale Sector voor en na de hervormingen weergegeven. Waar deze voorheen vielen onder de coördinatie van de Centraal Administratieve Diensten vallen beide nu onder het Rectoraat, onder leiding van een Vice-Rector Studentenbeleid.

Voor

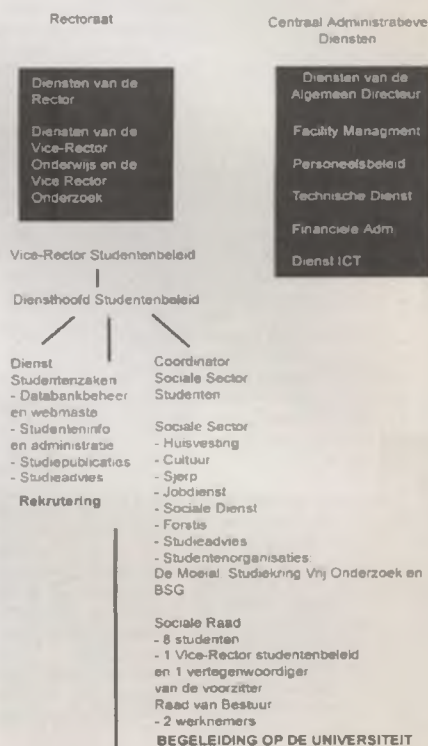
Bron: <http://www.vub.ac.be/algemeen/organogram.html>

Glossarium:

Coördinator Sociale Sector Studenten
Hij/zij coördineert alle diensten die onder de sociale sector vallen. Hij coördineert tezamen met de Voorzitter van de Sociale Raad (een student) de dagdagelijkse werking van de Sector.

Sociale Raad:
Staat in voor het beheer van de Sociale Sector en bepaalt het beleid van de Sector. Met een meerderheid aan studenten hebben de studenten in theorie alle beslissingsbevoegdheid. De Voorzitter van de Sociale Raad is een student

Na

Alumniwerking de uitstroombegleiding

Voor diegenen die het niet wisten: de VUB wordt bestuurd! En hoe...

In haar PR-publicaties pakt de VUB altijd uit met haar democratische besluitvorming en studenteninspraak. In de realiteit is het iets minder rooskleurig dan men altijd laat uitschijnen. Het aantal organen aan de VUB dat zich bezighoudt met het bepalen van het beleid en de dagelijkse werking is quasi onvindig en slechts in een beperkt aantal daarvan hebben de studenten zitting. De VUB wordt dan ook wel eens smalend de radenrepubliek genoemd. Bovendien blijkt in de praktijk dat de studentenvertegenwoordigers daar weinig of niets in de pap te brokken hebben. Eigenlijk vooral niets...althans, dat beweren sommige kwade tongen.

Dit artikel is een poging om u wegwijs te maken in de belangrijkste instellingen van de VUB. Als dit de eerste keer is dat u er mee geconfronteerd wordt zal het u allemaal weinig zeggen maar dat neemt niet weg dat dit belangrijke informatie is. Het is namelijk een feit dat het grootste deel van de beslissingen die hier genomen worden de studenten aanbelangen terwijl het gros van ons er geen flauw benul van heeft. Als wij als studenten onze rechten willen verdedigen is het noodzakelijk om op de hoogte te zijn van de dossiers die op tafel liggen in het rectoraat, de sociale sector, de decanaten... en daar waar nodig in te grijpen.

Dat is geen eenvoudige zaak want daarvoor is een gedegen dossierkennis en een sterk engagement noodzakelijk. Het is niet evident om als student dossiers die soms al tien jaar op tafel liggen onder de knie te krijgen en er kritieken op te viten. Laat staan dat men er in slaagt om het beleid effectief bij te sturen. Alhoewel sommige volhardende studenten in het verleden reeds bewezen hebben dat het met veel geduld en doorzettingsvermogen wel mogelijk is, blijft dit eerder uitzondering dan regel.

Er wordt wel beweerd dat de VUB de meest sociale en studentvriendelijke Vlaamse universiteit is maar dat eerste is niets meer dan een fabeltje, terwijl de VUB voor dat tweede niet

meer doet dan lippendienst bewijzen aan de goede zaak. Een uitspraak zoals deze volstaat om de voltallige VUB-gemeenschap op stang te jagen maar achter pot en pint is niemand te beroerd om dat toe te geven en daarbij nog eens goed te lachen over hun lepe trucs waarmee ze de studenten weer eens goed gerold hebben.

Vanuit het standpunt van de studenten zijn er twee soorten instellingen aan de VUB, deze waarin de studenten zitting hebben, en dus ook een vorm van controle, en deze waar alles achter gesloten deuren gebeurt. Het hoeft geen verwondering te wekken dat op het hoogste niveau van de universiteit de studenten nauwelijks vertegenwoordigd zijn. De persoon waar alles om draait is uiteraard de rector, *Ben Van Camp*. Hij is evenwel niet de hoogste persoon in de hiërarchie aan de VUB. Dat is de Raad van Bestuur (RvB). Deze wordt voorgezeten door *Eddy van Gelder* die uiteraard nauw samenwerkt met de rector en in de praktijk toch minder te zeggen heeft dan deze laatste. Behalve de rector en *Eddy van Gelder* zetelen ook nog de vice-rectoren, de decanen van

Bovenaan de hiërarchie vinden we ook nog de, voor de studenten weinig voorstellende, *Senaat* terug. Alhoewel, het is daar dat men beslist over benoemingen en promoties voor profen maar waar de studenten geen mannetje hebben...

The place to be voor studentenvertegenwoordigers met politieke ambities is de *Sociale Raad (SoR)*. Dat is niet alleen de enige raad aan de VUB waar de studenten in de meerderheid zijn en dus daadwerkelijk het beleid zouden kunnen bepalen, het is ook een goede springplank naar een carrière in de partijpolitiek.

Reeds menig ex-voorzitter van de SoR heeft deze kans niet laten liggen. De Sociale Raad bepaalt het beleid van en oefent controle uit op de Sociale Sector Studenten (SSS). Deze sociale sector beheert een aantal diensten die de studenten zeer sterk aanbelangen. Dienst Huisvesting en Dienst Restaurant is misschien wel de bekendste.

In de hoogste regionen van de VUB vinden we nog het rectorcollege en het bestuurscollege terug die instaan voor de dagelijkse leiding van de universiteit. In het bestuurscollege zetelen ook twee studenten. Net zoals in bijna alle instellingen waar de studenten toegang toe hebben, is ook daar hun rol beperkt tot die van passieve waarnemers. Hun marginale minderheidspositie voorkomt elke reële vorm van inspraak. Eén van de perverse effecten is wel dat de VUB haar beleid kan legitimeren tegenover de studentenpopulatie, aangezien deze –theoretisch gezien– betrokken werd bij de besluitvorming.

De *Onderwijsraad* regelt alle onderwijsaangelegenheden en vervult een functie aangaande advies, coördinatie en ondersteuning. Ze geeft advies op vraag van het Rectorcollege, het Bestuurscollege, de RvB of de faculteiten. Vanwege de complexiteit van de opdracht worden zowel beleidsvoorstellen als de uitvoering van bepaalde opdrachten in commissies voorbereid en daarna behandeld op de *Onderwijsraad*. Deze commissies bestaan uit vertegenwoordigers van elke faculteit, inclusief studenten. Zo is er een commissie curriculum, kwaliteitszorg, middelen, en externe relaties.

Op een lager bestuursniveau komen we al meer organen tegen waarin de studenten vertegenwoordigd zijn. Binnen de faculteiten is hoogste orgaan de *faculteitsraad* die voorgezeten wordt door de decaan. Naast de profen, een deel van de assistenten en vertegenwoordigers van het technisch personeel vinden we ook vier studenten terug.

Een van de interessantste raden is de *Opleidingsraad* die jammier genoeg niet in alle faculteiten bestaat. Daarin zetelen studenten uit alle richtingen en van alle jaren die er normaal gezien hun zegje kunnen doen over de inhoud van de verschillende vakken die worden gedoceerd aan de faculteit. Uiteraard wordt de inspraak niet altijd geapprecieerd door sommige profen. Vaak haalt men dan ook een aantal spitsvondigheden uit de kast om de studenten te ontmoedigen deel te nemen aan de vergaderingen.

Het laagste beslissingsorgaan is de *vakgroep*. Daar komen de studenten in contact met de profen waar ze les van hebben. Men bespreekt er de problemen en dagelijkse werking van de vakgroepen.

Op het eerste zicht lijkt het alsof de studenten vrij goed vertegenwoordigd zijn in de belangrijkste organen maar in de realiteit is dat maar schijn. Het gros van de studenten is helemaal niet geïnteresseerd in wat er zich allemaal afspeelt in de vergaderlokalen van de VUB, waardoor er heel wat organen zijn waar de plaatsen die voor de studenten voorbehouden zijn helemaal leeg blijven, of er zetelen onwetende studenten die geen banden hebben met de rest van de studentenvertegenwoordigers en daardoor weinig of geen informatie en macht hebben. Op deze manier hebben de profen en de VUB-administratie natuurlijk vrij spel om over de hoofden van de studenten heen allerlei beslissingen te nemen. Een tweede probleem is dat heel wat mensen aan de VUB helemaal niet hoog oplopen met studenteninspraak. De studentenvertegenwoordigers worden maar al te vaak gezien als pottenkijkers die in het beste geval geduld worden. Men is dan ook niet te beroerd om ze zoveel mogelijk te ontmoedigen deel te nemen aan de vergaderingen, men licht de studenten aan het begin van het jaar niet in over het bestaan van de inspraakmogelijkheden, stuurt uitnodigingen te laat en naar het verkeerde adres op... Vooral deze laatste truc is zeer populair. Zo maken sommige vakgroepen en faculteitsraden er een gewoonte van om de uitnodigingen met de agenda slechts een dag op voorhand op te sturen naar het thuisadres van de studentenvertegenwoordigers. Op deze manier komen de studenten die op kot zitten de vrijdagavond te weten dat er de voorbije week een vergadering was. Zelfs als de studenten er in slagen om alsnog op de vergadering te geraken zijn ze slecht voorbereid omdat ze slechts een avond hadden om de agendapunten door te nemen en zich daar een mening over te vormen.

Achter de schermen van de Sociale Raad

De SoR voert, bepaalt en verzorgt het sociaal beleid, de dienstverlening in de sociale sector en, zoals een mooie VUB-brochure vermeldt, ook studentenactiviteiten. De diensten die zij exploiteren zijn huisvesting, restaurant, sociale dienst studenten, e.a. Via verschillende commissies, zoals de commissie Huisvesting, Restaurant en Sociale Dienst Studenten zijn de studenten vertegenwoordigd en moeten de studenten inspraak kunnen hebben in al wat hen aanbelangt. In de SoR moet een meerderheid van studenten verkozen worden, wat volgens haar statuten verplicht is. De interesse voor dit cruciale orgaan is vaak ondermaats, in die mate zelfs dat de verkiezing om de haverklap opnieuw moet gedaan worden omdat de opkomst te laag was.

De Sociale Raad kampt reeds vele jaren met een ontstellend democratisch deficit. De lage opkomst heeft als gevolg dat bepaalde studenten heel zwaar kunnen wegen tijdens de verkiezingen. Om toch maar voldoende stemmers te verzamelen wordt er immers opgeroepen in het restaurant en in de lessen om te gaan stemmen. De eerste kanners die dan opgetrommeld worden hebben meestal zelfs geen flauw benul voor wat of voor wie ze stemmen, dus wordt er voor de goede gang van zaken ook nog eens vermeld welke kandidaten de voorkeur genieten. Aangezien de Lijst Studentendemocratie al vele jaren goede banden heeft met het BSG zijn het vooral hun kandidaten die aangeprezen worden. Dit is een slechte zaak omdat de mensen die voor De Lijst Studentendemocratie opkomen meestal niet bijster begaan zijn met de studentenbelangen maar meer met een mooi Curriculum Vitae, en wat staat er nu beter op het CV van een pas afgestudeerde dan een plaatsje in de SoR?

Het lot wil dat mensen die zich verkiesbaar stellen voor de SoR (en ook voor de RvB) meestal meer begaan zijn met iets anders dan met de studentenbelangen. Ze hebben dan ook niet veel zin om ten strijde te trekken tegen de VUB-administratie want daardoor zouden ze wel eens een van hun toekomstige broodheren op de tenen kunnen trappen. In het verleden is reeds duidelijk gebleken dat het SoR-voorzitterschap een ideale springplank naar een politieke carrière is. Dat is genoegzaam bekend onder opportunisten binnen de studentenbeweging.

In de SoR hebben de studenten het in theorie voor het zeggen omdat niet alleen de helft van het aantal leden maar ook de voorzitter studenten zijn. In de praktijk blijkt echter dat de studenten er zelden of nooit in slagen om hun agenda door te drukken. De veelal complexe dossiers worden voorbereid door de administratie van de SoR onder het nog waarnemend oog van *Raf De Vos*, coördinator van de Sociale Sector. Het is dan ook deze laatste die het beleid uitstippelt en de dagelijkse werking bepaalt. Normaal gezien is het aan de SoR zelf om het beleid te bepalen maar daarvoor wegen ze niet zwaar genoeg. De door de coördinator voorgedrukte dossiers worden meestal zonder enig probleem of na enkele uren discussie dan toch goedgekeurd, ook als het duidelijk in strijd is met de belangen van de studenten zoals de prijsverhogingen in het restaurant.

U vraagt zich waarschijnlijk af hoe het komt dat de studenten zich zo gemakkelijk laten bedotten? Het antwoord is eenvoudig: incompetentie en opportunisme volgens sommigen. Uiteraard zijn niet alle SoR-leden incompetent en opportunistisch, dat zou een te zware beschuldiging zijn. Soms zijn ze niet in staat, of hebben ze er helemaal geen zin in, om zich door moeilijke en complexe dossiers te worstelen om op deze manier met kennis van zaken een beslissing te nemen. In de plaats daarvan laten ze zich liever leiden door de administratie en accepteren ze de voorstellen van de deze vrijwel kritiekloos. Het hoeft geen verder betoog dat deze laatste op deze manier de stemmingen, en dus het beleid, volledig naar hun hand kunnen zetten. Met andere woorden: de studenten zetten zichzelf dikwijls buitenspel!

Uiteraard zetelen er wel gemotiveerde en competente studenten in de SoR, maar zij krijgen wel constant de wind van voor. Alternatieve voorstellen worden zonder discussie afgeschoten wegens *onhaalbaar, onbetaalbaar, "maar we zitten nu al zo ver met de uitwerking van het originele plan"...* En als het tot een stemming komt blijkt telkens dat een aantal studenten het niet aandurven om tegen de schenen van administratie te schoppen door er een eigen mening op na te houden. Doordat maar de helft van de SoR-leden studenten zijn is het noodzakelijk dat ze eensgezind optreden en net daar loopt het mis. Sommige mensen zijn immers opportunistisch en incompetent. Maar dat hadden we al eens gezegd...

De Redactie

De Redactie

'Brussels Tribunal' Proces van de Nieuwe Wereldorde?

Stockholm, mei 1967, onder impuls van de Engelse filosoof Bertrand Russell vindt de zitting van het eerste 'War Crimes Tribunal' plaats. De doelstellingen van het tribunaal worden door Russell als volgt verwoord 'Our mandate is to uncover and tell all. My conviction is that no greater tribute can be provided than an offer of the truth, born of intense and unyielding inquiry. May this Tribunal prevent the crime of silence.' De misdadige stilte was deze van de internationale gemeenschap, die weigerde zich uit te spreken over de illegitieme, brutale agressie van de Amerikaanse Johnson-administratie ten aanzien van de bevolking van Vietnam, Laos en Cambodja. Het voorbeeld van de naoorlogse Nuremberg-processen indachtig, besloot Russell zelf een tribunaal samen te stellen dat deze leegte diende in te vullen. Met vooraanstaande leden als Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir en Stokely Carmichael was het de bedoeling om op basis van verklaringen van journalisten, leden van het Noord-Vietnamese Nationale Bevrijdingsfront, ooggetuigen, oorlogsveteranen, professoren en juristen, het onwettelijke karakter van de militaire interventie in Zuidoost-Azië aan te tonen. Het uiteindelijke verdict beschuldigde de Amerikaanse president Lyndon B. Johnson van schendingen van de nationale soevereiniteit, schending van internationale verdragen waaronder de Conventie van Geneve, de opzettelijke, systematische en grootschalige militaire agressie tegen burgerdoelwitte en dus onvermijdelijk van genocide.

Brussel, April 2004, Beursschouwburg, bijna veertig jaar na het eerste 'War Crimes Tribunal', heeft op initiatief van de Belgische filosoof Lieven Decauter het BRussellS Tribunal plaats. De wereld is immers weinig veranderd. Lyndon B. Johnson heet vandaag George W. Bush, Saigon heet Bagdad en de bommen die ooit op Hanoi en Da Nang vielen, zaaien vandaag hun vernieling onder de bewoners van Basra, Najef en Mosul. Het rode gevaar van vroeger is het islam-terrorisme van vandaag en net als voorheen maakt de internationale gemeenschap zich schuldig aan de 'misdad van de stilte'. Het criminele karakter van de sancties die het land reeds twaalf jaar teisterden en de brutale militaire interventie van de Verenigde Staten en haar handlangers in Irak blijven tot vandaag zonder weerklink in de hoorzalen van het internationale recht. Om hier enigszins verandering in te brengen, werd de oude traditie van Russell's volktribunalen weer opgenomen en wordt in Brussel de start gegeven van een reeks zittingen (die o.a. in Japan, de VS en Turkije zullen worden verdergezet) die zullen trachten de hoofdverantwoordelijken voor de huidige, geopolitieke 'state of affairs' aan te duiden. Bij gebrek aan bindende juridische kracht zullen deze symbolische tribunalen voornamelijk via informatieverstrekking de publieke opinie trachten een geweten te schoppen. Hoofddopgave van de eerste zitting in Brussel was het aanduiden van de intellectuele verantwoordelijken van de huidige koers die door de Bush-administratie wordt gevaren, diegenen die de blauwdruk van het huidige buitenlandse beleid van de VS hebben geleverd. Het oog viel al snel op een neoconservatieve 'think-tank' met het raadselachtige acroniem, PNAC.

In de lente van 1997 opgericht door Robert Kagan en William Kristol van de neoconservatieve *The Weekly Standard* ontstond het 'Project for a New American Century', waar kapitaal en intellect mekaar ontmoeten (en het beste in mekaar naar boven wisten te halen). Als verzamelpunt van machtsbewuste intellectuelen en verlichte machtshebbers definieert PNAC zichzelf als "non-profit educational organization dedicated to a few fundamental propositions: that American leadership is good both for America and for the world; that such leadership requires military strength, diplomatic energy and commitment to moral principle; and that too few political leaders today are making the case for global leadership." In zijn principeverklaring herkennen we de "Pre-emptive strike" en "Benevolent hegemony" doctrines: "The history of the 20th century should have taught us that it is important to shape circumstances before crises emerge, and to meet threats before they come dire. The history of this century should have taught us to embrace the cause of American leadership."¹ Verder wordt er ons nog medegedeeld dat we blijkaar vergeten zijn dat het succes van de Reagan administratie gestoeld was op een sterk leger, klaar om zowel tegenwoordige als toekomstige uitdagingen aan te gaan, een buitenlands beleid dat gericht is op de doelbewuste promotie van Amerikaanse principes en een nationaal leiderschap dat de mondiale verantwoordelijkheid van de Verenigde Staten aanvaardt. Het recept dat PNAC voorschrijft: significante vergroting van de militaire uitgaven en modernisering van het leger, het versterken van de democratische bondgenoten en het uitdagen van regimes die vijandig staan tegenover Amerikaanse waarden en belangen, de promotie van politieke en economische vrijheid in het buitenland en "we moeten de verantwoordelijkheid aanvaarden voor Amerika's unieke rol in het vrijwaren en uitbreiden van een internationale orde gunstig voor onze veiligheid, onze welvaart en onze principes."⁴

Dit roept wel vragen op "Wie zijn deze mensen?" en nog belangrijker "Wiens veiligheid, wiens welvaart, wiens principes?" Onder de ondertekenaars van deze principes en volgende publicaties van PNAC vinden we ondermeer Jeb Bush; gouverneur van Florida, de man die broer George Walker (Texas Ranger) aan de dubieuze verkiezingsoverwinning in 2000 hielp; Dick Cheney, huidig vice-president van de VS.; Francis Fukuyama, "evil bastard"; Donald Rumsfeld, "de fahaut van de states"; Condoleezza Rice, en Paul Wolfowitz, joint secretary of defense. Zowel in Washington als Brussel bestaan er in de marge van de macht honderderten lobby- en opinie-groepen, het belang van PNAC ligt in het feit dat bij de onderschrijvers de neoconservatieve kern van de Bush-administratie betrokken is en de publicaties een blauwdrukken bleken te zijn van het gevoerde agressieve buitenlandse beleid van de Verenigde Staten. De belangrijkste publicatie kwam er in september 2000, voor de verkiezing van Georgio B. getiteld "Rebuilding America's defenses: strategies, forces and resources for a new century". Er wordt duidelijk gesteld dat een aanval op het regime van Saddam Hussein slechts een alibi, aanleiding of rechtvaardiging is voor de rol die de VS in de Golf speelden, spelen en willen spelen.

Op 30 januari 2001 vond de eerste vergadering van Nationale Veiligheidsraad onder George Bush plaats. Het eerste onderwerp was hoe de VS. zich naast Israël kon scharen om Ariel Sharon de volle vrijheid te beiden de Palestijnen aan te vallen zonder veroordeling van Washington. Daarna draaide George Bush zich naar de nationale veiligheid adviseur Condoleezza Rice en vroeg "So Condi, what

are we going to talk about today?" "How Iraq is destabilizing the region Mr. President." Tegen het einde van het uur durende onderonsje gooide George Tenet, hoofd van de CIA, de beruchte foto's van een vermeende fabriek voor chemische wapens op tafel en schaarde iedereen zich opgewonden rond de beelden die hun een excuus gaven om Irak aan te vallen. Het waren dezelfde beelden die Colin Powell zonder succes aanbracht als rechtvaardiging voor oorlog in Irak bij de Verenigde Naties in het voorjaar van 2003, twee jaar later. Op die eerste vergadering van de nationale veiligheidsraad opperde hij welke sancties de VS. zou kunnen treffen tegen Irak. Rumsfeld zei: "Sanctions are fine. But what we really want to think about is going after Saddam. Imagine what the region would look like without Saddam and with a regime that's aligned with U.S. interests. It would demonstrate what U.S. policy is all about."⁵ De bron van deze uitspraken is Paul O'Neill, een voormalig medewerker van de Bush Administratie. Drie jaar verder weten we ondertussen hoe Irak eruit ziet in dergelijke situatie en wordt het falen van de Amerikaanse politiek steeds duidelijker.

Sara Flounders gaf ons in haar getuigenis een inzicht in de banden tussen de leden van PNAC en de oliemiljardairs en defensie-industriemagnaten. Ze maakte brandhout van de bewering dat Irak de grootste destabiliserende factor in de regio zou zijn. In het Midden-Oosten waar Amerika al decennialang een grotere rol zoekt te spelen, is Israël de enige duurzame bondgenoot van de VS. Ondanks de aanhoudende oorlog tegen de Palestijnen en Arabieren, ontvangt Israël jaarlijk zo'n 50 miljoen dollar en reeds 50 jaar lang. Stellen dat Amerika naar de pijpen van Israël zou dansen, zowat de standaardvisie aan de andere kant van de Palestijnse muur, is de wereld op zijn kop gezet. Amerika heeft er alle belang bij de regio onstabiel en ondemocratisch te houden, immers democratische olielanden die investeren in hun eigen menselijke en economische toekomst zijn een bedreiging voor de Amerikaanse hegemonie, die ten allen prijze verdedigd dient te worden. De echte misdaad van Irak was volgens Flounders dan ook dat het land de oliedollars gebruikte om zichzelf te ontvoeden, een eigen economie en onderwijs op te bouwen en zich daarmee minder afhankelijk te maken van de rest van de wereld. Dat Irak in 1990 opriep tot samenwerking binnen de Arabische wereld werd in Washington niet op applaus onthaald. De sancties na de Eerste Golfoorlog, 12 jaar embargo, troffen dan ook niet de leidende klasse maar integendeel, de zijgende middenklasse die zich meer dan in andere Arabische landen had weten te ontvoeden door het onderwijssysteem en een vrij goede

levensstandaard had door de gezondheidszorg. De natuurlijke bondgenoten van de democratie werden zo op de knieën gedwongen en overleefden in een klimaat waarin de Amerikaanse bezetters nu de vruchten (granaatappels) plukken.

De analyse van Michel Collon ging verder door op deze lijn al had hij meer aandacht voor de geostrategische belangen. Een kaartje van Oostazië met de verschillende tracés maakten direct duidelijk waar het volgens hem om ging: het veiligstellen van de controle over de olie en gasvoorraden met als doel de controle van de Europese en Aziatische economieën. Hoewel zijn uiteenzetting een nogal hoog 'Marx for Dummies'-gehalte had, maakte hij desalniettemin een duidelijk punt: er bestaat geen toeval in de keuze voor de aanwezigheid van Amerikaanse militairen in Irak of Afghanistan, waar men graag een oliepijplijn uit Kazachstan zou willen bouwen, de opbouw van militaire bases in Oezbekistan kunnen we ook in dit licht plaatsen. Zelfs in de ingreep in Bosnie en Kosovo ziet hij een machinatie van de oliebelangen, de controle van de energicorridors in de Balkan is essentieel om te voorkomen dat de olie-export uit Centraal-Azië via de Donau naar West-Europa gerealiseerd zou kunnen worden. Hij ziet Kosovo dan ook in de eerste plaats als een destabiliserende factor in de regio, vergelijkbaar met de functie van Israël in Arabië. Het bombardement van de Chinese ambassade in Belgrado bij de bombardementen in 1999 valt volgens hem dan ook te zien als een waarschuwing aan het adres van Peking. In Oost-azië woedt er een oorlog om de controle van de olievelden waarbij de controle van de Chinese en Indische oliemarkt de inzet is.

"Is dit dan een samenzwering of complot?" "Maar natuurlijk!" "Bedoel je dat die mensen dan samen in één ruimte zitten en beslissingen nemen?" "Is er dan een andere manier?" Hiermee kreeg Michael Parenti voor het eerst het publiek op zijn hand op het BRussells Tribunal. Prompt verlieten twee journalisten de zaal. Duidelijk non-believers en bovendien snel gepikeerd. Parenti gebruikte meer van deze blijkbaar shockerende interludes om zijn overzicht van 50 jaar Pax Americana te stoffieren. Zijn stijl getrouw bracht hij een exhaustief overzicht van omvergoepregen regimes (Iran, Nicaragua, Irak, Congo, Honduras, Venetië, Haïti); de installatie van een steun aan dictators met moordeskaders, getraind en bewapend door Amerikaanse militaire adviseurs, vechtend met Amerikaanse wapens. En als het nodig is Marines, Airforce, Special Ops. Een opsomming van de grondstoffen die in Afrika worden opgegraven en essentieel zijn voor Amerikaanse (high-tech-) economie, geflankeerd door cijfers als dat 50 van de 53 Afrikaanse staten militaire hulp krijgen van de VS. De olielanden in het Midden-Oosten investeren het leeuwendeel van de olieproductieopbrengst in de aanschaf van Amerikaanse wapentuig, ten koste van de ontwikkeling van het land en in het voordeel van een grotere onveiligheid in een regio die sinds jaren geplagd wordt door gewapende conflicten en harde (staats)terreur. Harde cijfers en harde feiten. De historicus overonderdeed het tribunaal met een bom kennis. Voor een interview was hij ons echter te snel af, sneaky bastard running from the Central Intelligence.

Het falen van de internationale gemeenschap ten aanzien van de Iraakse bevolking werd pas echt duidelijk tijdens de getuigenis van Hans Von Sponeck, voormalig humanitair coördinator voor de VN in Irak en verantwoordelijke voor het beruchte 'Oil-for-Food'-programma, die na dertig jaar dienst ontslag nam uit protest tegen het onmenselijke karakter van de VN-sancities tegen Irak. Von Sponeck's gepassioneerde getuigenis toonde aan hoe de VS binnen de VN gestadig de druk opvoerden om resoluties goed te keuren die de bewegingsruimte van de Iraakezen steeds sterker beperkten en daarmee een efficiënte humanitaire hulpverlening praktisch aan banden legden. Oorspronkelijk bedoeld als vergelding voor de bezetting van Koeweit, kregen de sancities keer op keer een nieuwe en bredere invulling en werd het lijstje met voorwaarden waaraan de Iraakse regering moest voldoen voordat de sancities werden opgeheven telkens uitgebreid. Dergelijke manoeuvres kaderden in een bredere VS-strategie om het Saddam-regime diende te destabiliseren: 'The weakening of the population by the sanctions, as means of pressure on the Iraqi Government, and containment or isolation of the country from the world community, supplied the basis for the Iraq Policy of President Bill Clinton's administration.'⁸ Strategische hulpgoederen werden onder openlijke druk van de VS en voor

de meest banale redenen tegengehouden. Zo duurde het een jaar voor broodnodige ambulances het land binnenmochten, omdat deze voertuigen communicatieapparatuur bevatten die voor mogelijke militaire doeleinden konden worden ingezet. Nog erger was het weerhouden van de nodige chemicaliën, zoals chloride, en laboratorische instrumenten die broodnodig waren in de (her)voorziening van zuiver drinkwater. Dit alles ondanks de verslagen van bijna 300 VN-observatoren die rapporteerden dat de Iraakse herverdeling van hulpgoederen correct

gebeurde, en dat deze goederen daar terecht kwamen waar ze nodig waren. Von Sponeck schat dat de Amerikaanse administratie sinds 1996 in het totaal 4 miljard dollar aan hulpgoederen heeft tegengehouden. De blokkade leidde enkel tot een verslechtering van het reeds ineffektieve 'Oil-for-Food'-programma, dat hoegenaamd niet in staat was in het levensonderhoud van de Iraakse burgers te voorzien: 'If you look at what actually was made available on a per capita basis for Iraq under the oil-for-food program, in the first year and a half—from 1996 to early 1998—then you will get the sobering figure of \$113 per person per year.'⁹ Als we dit cijfer op dagbasis bekijken, had de gemiddelde Iraakees ongeveer 30 dollarcent per dag om te overleven. Niet elke Iraakse burger kon echter over dezelfde hoeveelheid humanitaire hulp beschikken. Zo ging een disproportioneel groot deel van de inkomsten van het OFF-programma naar het noordelijke gedeelte van Irak, omdat de Koerden minder sympathie voor het regime van Saddam toonden in vergelijking met de rest van de bevolking. Von Sponeck berichtte verder over de enorme censuur waaraan het VN-personeel onderworpen was. Deze kwam er op neer dat men voor de Algemene Vergadering enkel over de goede aspecten van VN-hulpverlening ter plaatse mocht berichten en braafjes moest zwijgen over de nauwelijks beantwoorde, kwalitatieve noden van de Iraakse bevolking. Geconfronteerd met een enorm logge bureaucratie, die maakte dat elke aanvraag tot hulpgoederen langs de bureaus van menig hoog defensieambtenaar moest passeren (waar deze vaak lang bleven liggen), leidde enkel tot grotere frustratie bij mensen als Von Sponeck, die met lede ogen moesten toezien hoe de VN werd gebruikt om de reeds zwaar geteisterde bevolking van een land te bestraffen voor de daden van haar regering. Aan deze situatie heeft de jongste militaire interventie en de daaropvolgende bezetting slechts weinig veranderd. Integendeel.

De Amerikaanse kruistocht ter 'bevrijding' van Irak werd door een andere getuige treffend samengevat. Ghazwan Al Mukhtar, Iraaks ingenieur, politiek activist en onafhankelijk verslaggever, stelt het als volgt: 'For twelve months I have been liberated from my water supply, liberated from electricity, liberated from my telephone; maybe soon I will be liberated from my life.'¹⁰ Al Mukhtar legde getuigenis af over het leven onder de Amerikaanse bezetting en de frustraties die deze onder de Iraakse bevolking teweegbrengt. Hij vertelde over de gebrekkige bescherming die het Amerikaanse leger bood, hun onwil om een einde te brengen aan de plunderingen die vlak na de val van het regime de steden teisterden. Hoe een hospitaal dat één buitenlands journalist verzorgde op de bescherming van een gans Amerikaanse bataljon kon rekenen, terwijl een andere kliniek een paar kilometer verder ongestoord werd leeggeroofd door plunderaars. Hij vertelde tevens over de creativiteit en de gedrevenheid waarmee de Irakische na de eerste Golfoorlog en ondanks de brutale sancities, hun infrastructuur terug wisten op te

bouwen. Hoe ze met slechts twee elektriciteitscentrales (de ene werd gebruikt om onderdelen van de andere te leveren) erin slaagde om binnen drie maanden opnieuw 67 procent van hun oorspronkelijke capaciteit te bereiken.¹¹ Dit alles zonder hulp van buitenlandse adviseurs of kapitaal. Hoe ze het platgebombardeerde telefoonnetwerk met beperkte middelen en ondanks invoerverbod van onderdelen terug wisten te herstellen tot een enigszins degelijk werkend systeem. Zijn stem trilt met woede als hij vertelt hoe al deze verzeuzelijkingen door de

laatste oorlog opnieuw zijn tenietgedaan en hoe er één jaar later nog niets ondernomen is door de bezetter om deze situatie te verbeteren. Het verwoeste elektriciteitsnetwerk levert nog altijd niet genoeg stroom, wat rampzalige gevolgen heeft voor een land wiens watervoorziening, fabrieken en hospitalen effectief lam liggen en wiens moderne huizen niet langer een hitte van 60° kunnen trotseren zonder airco. Waar een door oorlog geteisterde bevolking met een minimum aan middelen op korte tijd in slaagde, lukt een kapitalistische grootmacht nog niet op een jaar. Al Mukhtar zit al twaalf maanden zonder telefoonlijn. Terwijl de Iraakse fabrieken door gebrek aan elektriciteit sluiten en de werkloosheid tot vijftig procent stijgt, importeren Amerikaanse ondernemers Pakistaanse en Filipijnse arbeidskrachten om het land naar hun behoeven terug op te bouwen en op die manier in de winsten te delen. Zo blijven de Iraakse olieraffinaderijen,

wiens opbrengsten het Iraakse volk broodnodig heeft, nog altijd ongebruikt, omdat het Amerikaanse bedrijf Halliburton (waar vice-president Cheney heel toevallig een leuk percentage aandelen in bezit) monsterwinsten opstrijkt met het importeren van olie uit Koeweit en Turkije. In de twaalf jaar sancties na de eerste Golfoorlog is de minimale voedselbezitting bijna altijd vlot verlopen. Na één jaar bezetting maken de Iraki's voor het eerst vertragen in levering van hun rijststransoenen mee, omdat de bezetter de verantwoordelijke administratie, net zoals de rest van de Iraakse bestuursorganen, ontbonden heeft. Als de bevrijding van Irak dan toch een masker was om de economische drijfveren achter de oorlog te verbergen, dan beginnen de Iraakezen nu de barsten in het masker te zien. De bevrijder van gisteren blijkt de nieuwe dictator van vandaag. Al Mukhtar weet de tragische ironie van dit alles nogmaals goed te vatten: 'I have a picture in the office on my house of Saddam Hussein shaking hands with Donald Rumsfeld to remind me that there is no principle – the U.S. does not have a principle to deal with, they have interests.'¹²

Hetzelfde verhaal werd gedaan door Haifa Zangana, een schrijfster van Iraaks-Koerdische afkomst. Haar getuigenis ging over het leven van de Iraakse vrouwen onder de bezetting. Ze vertelde voornamelijk over haar laatste bezoek aan Irak en de gesprekken die ze met de vrouwen van Bagdad had. Onder het bewind van de Ba'ath-partij werd ze gevangengenomen en ontsnapte ternauwernood aan een executie. Zangana kan dus maar bezwaarlijk een voorstander van het Saddam-regime worden genoemd, maar is nog minder te spreken over de aanpak van de huidige bezetters. Zo blijkt het tegenwoordig een fluitje van een cent om de grens met Irak over te steken. Zangana grapt dat ze zonder veel problemen Osama Bin Laden én Saddam het land had kunnen binnensmokkelen. De trieste realiteit is dat met een troepenmacht van meer dan 100 000 soldaten en ondanks een constante dreiging voor terreuraanslagen, de

Amerikaanse bevelhebbers het blijkbaar niet nodig achten de grenzen van het land beter te beveiligen. Ze vertelde tevens over haar bezoek aan twee meisjesscholen in Bagdad, scholen van elk vierhonderd leerlingen zonder toiletten, waar het rioolwater door de gangen loopt omdat de reparaties van het rioleringsnetwerk ook hier niet hoog op de prioriteitenlijst van de coalitieregering staat. De onveiligheid tiert welig in de straten van Bagdad waar ontvoeringen van vrouwen en kinderen stilaan schering en inslag worden. Iraakse vrouwen durven na zonsopgang niet meer door de straten van Bagdad. De coalitietroepen kunnen hun veiligheid niet garanderen en geven de privé-milities, waaronder de Koerdische *pesjmerga's*, vrij spel. Elke dag ondergaan vrouwen dezelfde routine: 'get gas for the cooker (make sure the cylinder doesn't leak – gas explosions are not unusual); buy oil (make sure it's not mixed with water); buy petrol for the car (she will queue for three hours, but the men's queues are even longer so the task falls to her)'¹³ Zangana herinnert eraan dat Irak geen theocratie zoals het Iran van de ayatollahs was, maar één van de meest progressieve landen van het Midden-Oosten wat betreft vrouwenrechten. De sterke scheiding van Kerk en Staat en de vooruitstrevende juridische bepalingen inzake echtscheiding gaven vrouwen een vrij grote juridische bewegingsruimte. Aan deze wettelijke bepalingen werd nauwelijks getornd door het regime van Saddam Hoesein. Vrouwen maakten een groot deel uit van Irak's geschoolde werknemers (60% procent van haar ingenieurs waren vrouwen) en de overheidssector stelde traditioneel veel vrouwen tewerk. Dit veranderde echter met de komst van de Coalition Provisional Authority die niet alleen de gehele overheidssector ontbond, met massale werkloosheid tot gevolg, maar tevens de oude wettelijke bepalingen tenietdeed. Daarmee verloren vrouwen niet alleen hun traditionele juridische bescherming, maar dreigen ze tevens tot tweederangsburgers te worden gedegradeerd. Het bestaande grondwettelijke vacuüm werd immers maar al te gretig opgevuld met meer 'democratische' bepalingen. Zo zal bij implementatie van 'Resolutie 137' van de door de VS benoemde Iraqi Governing Council het idee van het burgerlijke huwelijk worden tenietgedaan en worden bepaalde aspecten van het familie-recht, waaronder scheiding en erfenis, rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van religieuze autoriteiten geplaatst. Kaf op de fundamentalistische molen als u het mij vraagt. Dergelijke maatregelen werven nogmaals een ander daglicht op de 'Verlichting' die de VS in Irak brengen. Het is echter oneerlijk om de bezetters van passiviteit op het vlak van vrouwenrechten te beschuldigen. Zo opende Condoleezza Rice (de veiligheidsadviseur, niet de olietank) een vrouwenrechten-centrum in Diwanya. Zangana weet ons het volgende te vertellen: 'In her opening speech – delivered via satellite – she assured Iraqi women that "we are with you in spirit". It was attended by commanders and soldiers of the occupying forces, but by very few Iraqi women. Meanwhile in Diwanya itself, local farmers (many of them women) were unable to start the winter season because of unexploded cluster bombs on their land.'¹⁴ De vraag blijft hoelang de Iraakse bevolking nog genoegen neemt met dergelijke vormen van spirituele solidariteit uit Washington en wanneer hun drang naar iets substantiëlere vormen van hulp het huidige verzet niet verder doet escaleren.

Het uiteindelijke verdict van de tribunaalcommissie hebben we hiernaast voor u afgedrukt. Het zou naef zijn te geloven dat deze uitspraak een juridisch bindend vonnis zou kunnen zijn als de grootste wereldmacht het Internationaal Gerechtshof weigert te erkennen en 50 jaar internationaal recht aan zijn laars lapt. Toch is het de verdienste van dit initiatief dat er een legitieme aanklacht komt tegen de misdaden die vandaag in het kader van het Amerikaanse, buitenlandse beleid worden gepleegd. De instelling van de volkstribunalen, als discussieforum voor de tegenstellingen die de actuele wereldpolitiek beheersen, kan enkel een positieve evolutie zijn en als je het ons vraagt een broodnodig wapen in de strijd tegen internationaal onrecht.

Jelle Desmet & Dieter Vandenbroeck

voor meer info zie:
www.brusseltribunal.org

De Commissie kwam tot volgende besluiten*

1. Het programma van de PNAC bestaat uit drie hoofdelementen:

- de VS hegemonie vestigen in de nieuwe eeuw, hoofdzakelijk door zich te steunen op militaire en technologische superioriteit;
- de opkomst beletten van rivaliserende globale of regionale machten door het opleggen van de zogenaamde "Pax Americana";

c. preventieve acties ondernemen tegen wat als bedreigend wordt ervaren voor de Amerikaanse "belangen" en veiligheid.

2. Een aanzienlijk aantal ondertekenaars van het stichtingsdocument van de PNAC in 1997 werden nadien lid van de huidige VS regering zoals ondermeer Dick Cheney, Donald Rumsfeld en Paul Wolfowitz. Officiële documenten van het Witte Huis zoals de "National Security Strategy" van september 2002 tonen aan dat deze principes door de regering werden overgenomen. De invasie van Irak in 2003 was hiervan een concreet gevolg.

3. Volgens een overgrote meerderheid van staten en eveneens op basis van een brede consensus bij rechtsgeleerden, is de invasie van Irak een daad van agressie, een doorbreken van een van de meest fundamentele normen van de internationale rechtsorde. Dit toont aan dat de toepassing van de politiek van de PNAC door de huidige regering ingaat tegen de principes van het VN-verdrag. Het ondermijnt de Verenigde Naties zelf die de hoogste verantwoordelijkheid dragen voor het vrijwaren van de internationale vrede en veiligheid.

4. De invasie van Irak resulteerde in meer dan 10.000 doden onder de burgerbevolking. Elke dag dat de bezetting voortduurt groeit het aantal slachtoffers, het aantal zware overtredingen van het oorlogsrecht en van de mensenrechten, zoals willekeurige opsluitingen, mishandelingen en ontbering van de meest elementaire noden. De situatie van het Iraakse volk is duidelijk verslechterd, en de beloften van democratie en vrijheid blijken een illusie. In deze omstandigheden krijgen de woorden "democratie", "vrijheid" en "mensenrechten" een perverse inhoud.

5. In plaats van stabiliteit en vrede te brengen in Irak en in de regio, hebben de invasie en de bezetting geleid tot instabiliteit en chaos. Meer zelfs, de opzettelijke vernietiging van Irak moedigt de politiek aan van de Israëlische regering van verdere onwettige expansie, van de facto annexatie van de Palestijnse gebieden en van verdere vernietiging van de rechten van het Palestijnse volk. Het Tribunaal heeft vastgesteld dat de PNAC zelf in 2002 expliciet heeft opgeroepen opdat de VS regering haar politiek zou afstemmen op deze van de Israëlische regering. Deze ontwikkelingen hebben de vijandigheid tussen de volkeren van de regio en het Westen enkel doen toenemen, in tegenstelling tot de aangekondigde doelstelling om van de wereld een veiliger plaats te maken.

6. Verschillende elementen laten toe om te besluiten tot een samenhangende VS-strategie om met militaire middelen globale overheersing in te stellen, zoals naar voor geschoven werd door de PNAC in haar rapport: "Rebuilding America's Defences". In plaats van een zogenaamde "welwillende hegemonie" leidt deze overheersing veeleer tot een permanente staat van oorlog. De

politiek van de PNAC is gebaseerd op brutaal unilateralisme en misprijzen voor de internationale rechtsorde. Als dusdanig vormen deze ideeën van de PNAC een intellectuele misdaad. De oorlog in Irak is slechts één element van een globaal politiek programma, verbonden met de logica van het heersend economisch systeem, geïnspireerd door de neoconservatieve ideologie en gesteund door het religieuze fundamentalisme.

7. Het groeiend verzet tegen de bezettingsmachten en andere onvoorziene moeilijkheden hebben de VS en het Verenigd Koninkrijk ertoe gebracht om, niet zonder enig cynisme, aan de Verenigde Naties te vragen tussen te komen in Irak. Dit ontnemt het Iraakse volk haar soeverein recht om over haar eigen toekomst te beslissen. De VN moeten elke medeplichtigheid met de onwettige invasie en bezetting van Irak vermijden, en zeker niet legitimeren. Elke stap in die richting zou deze wereldorganisatie alleen verder in diskrediet brengen. De VN moet haar legitimiteit herstellen door de volledige terugtrekking van alle bezettingslegers te realiseren en door het Iraakse volk te helpen zijn volledige soevereiniteit te herwinnen. Elke tussenkomst van de Europese Unie of van de NATO om de bezettingsmachten te helpen moet worden verworpen.

8. Het Tribunaal doet tenslotte een oproep tot de volkeren van de wereld om aan hun regeringen te vragen: • dat zij geen militaire, politieke, financiële of andere steun zouden verlenen aan de bezettingsmachten, • dat zij zich zouden verzetten tegen de uitwerking door de bezettingsmachten of hun binnenlandse medeplichtigen van elk onrechtmatig plan tot privatisering en uitverkoop van de Iraakse economie.

Het Tribunaal drukt zijn solidariteit uit met het Iraakse volk en zegt zijn steun toe aan de inspanningen die het levert om zijn volledige soevereiniteit te herwinnen. (einde van het document)

* Dit document is te vinden op www.indymedia.be

¹ 'Speech to the First Meeting of Members of the War Crimes Tribunal, London, 13 November 1966' In: *Autobiography* (Allen & Unwin, 1969), vol. III, pp. 215-16

² <http://www.newamericancentury.org>

³ Ibid.

⁴ Ibid.

⁵ Paul O'Neill interview met Ron Suskind aangehaald door Sara Flounders

⁶ Von Sponeck, Hans 'The War in Iraq: America's War - America's Peace?' In: *The Brussels Tribunal. Questioning the New Imperial World Order. A Hearing on the "Project for the New American Century"*. Brussel, p.92.

⁷ Ibid., <http://www.brusseltribunal.org>

⁸ Al Mukhtar, Ghazwan 'One Year Later: An Iraqi Speaks From Baghdad.' In: *The Brussels Tribunal. Questioning the New Imperial World Order. A Hearing on the "Project for the New American Century"*. Brussel, p. 99

⁹ <http://www.indymedia.be/news/2004/04/83636.php>

¹⁰ Al Mukhtar, Ghazwan 'One Year Later: An Iraqi Speaks From Baghdad.' In: *The Brussels Tribunal. Questioning the New Imperial World Order. A Hearing on the "Project for the New American Century"*. Brussel, p.101

¹¹ Zangana, Haifa 'Why Iraqi women aren't complaining' *The Guardian*, Thursday February 19, 2004

¹² Ibid.

Foreign students: Go and Vote!

USEFUL INFORMATION CONCERNING THE ELECTION TO THE VUB GOVERNING COUNCIL AND THE STUDENT SOCIAL COUNCIL OF STUDENT REPRESENTATIVES

As announced earlier, all VUB students are being asked to elect representatives to the governing council of the university and to the student social council. These elections will take place on 4, 5 and 6 May 2004.

What do you need? Your identity papers or student card.

You can vote for following candidates:
Governing council of the university*:
(per faculty)

Law: BENICHO BRAHIM - substitute SORTON SARAH
ESP: DE GUCHT FRÉDÉRIC - substitute BODART TIMOTHY
Medicine: DE SMET KRISTOF - substitute DE MUNCK FLORIS
Arts: VAN DER AUWERA BERT - substitute TAEYMANS MAUD
And VERHAEGHE JOHAN - substitute CROSBY ANDREW
Psychology and Education: GEYPEN LORA - substitute ZIMMER CAROLINE
Applied Sciences: ROZIE EDWIN - substitute ROGGE FREDERIK
Natural Sciences: TERRY DIMITRI - substitute PLUGERS STEVEN
And VAN DEN BROECK WOUTER - substitute VAN CAUTER TOM

There is one seat per faculty.

The student social council*:
(in alphabetical order)

BOTTERMAN DEBORAH substitute DE MUNTER KOEN
CROSBY ANDREW substitute PAULUS ROBIN
DEMUYNCK KAREL substitute SIMONS JEROEN
EATON KATHARINE substitute BATAVIER GREGORY
JOOSEN TIM substitute LAGAE STEFANIE
VAN HAEREN SIMON substitute DE PAUW LIESBETH
VERREYDT LIESBETH substitute DE KEUKELAERE DAPHNE
WITTEVROUW TOM substitute COLAERT ALEXANDER

There are 6 seats to be allocated in all.

DATES AND PLACES OF THE ELECTIONS

Campus Etterbeek

Tuesday 4 May 2004

Central Hall of building D 9.45-22.15 (Humanities, Natural Sciences and Vesalius College)
Faculty office (Applied Sciences, PE and Physiotherapy) 9.45 - 17.00
Central Hall of building D (Applied Sciences, PE and Physiotherapy) 17.15 - 22.15

Wednesday 5 May 2004

Central Hall of building D 9.45 - 16.15 (Humanities, Natural Sciences and Vesalius College)
Faculty office (Applied Sciences, PE and Physiotherapy) 9.45 - 16.15

Thursday 6 May 2004

In the cafeteria, 09.45 - 16.15

Jette Campus

Tuesday 4 May 2004

In the Hall of building A 9.45 - 21.00

Wednesday 5 May 2004

In the cafeteria 9.45 - 14.00

Thursday 6 May 2004

In the cafeteria, 9.45 - 14.00
In the hall of building A 14.00 - 16.15

“De internationalisering is een feit, je kunt er dus maar beter in mee stappen, en er het beste uit halen.”

Op 3 april kwam de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), de overkoepelende vertegenwoordiging van studentenraden in Vlaanderen, bijeen om een memorandum te stemmen dat aan de Vlaamse Politici wordt voorgelegd bij de verkiezingen van 13 juni.

Het debat met politici was nog maar eens het hartverscheurend bewijs hoe weinig een 'vrij en open debat' waard is, als alle deelnemers uit dezelfde 'familie' komen (zie artikel 'In den beginne was er opvoeding'). De afbraak van het democratisch hoger onderwijs, en haar verknechting aan de zogenaamde 'internationalisering' door de Bologna-hervorming werd door alle panelleden en de studentenvertegenwoordigers in de zaal zonder slag of stoot geslikt en goed bevonden. De eensgezindheid waarmee deze zelfkastijding werd toegepast en bejuicht tart elke verbeelding. Zo werd ondergetekende door een studentenvertegenwoordiger aangemaand om de Bologna-hervorming niet te critiseren: die strijd is namelijk twee jaar geleden verloren. Met andere woorden, vergeef en vergeet het maar, zoals ik heb gedaan. Jammer genoeg is het niet voor iedereen zo gemakkelijk zijn 'slechte gevoelens' te 'vergeten'! Bovendien heeft vzw Universitas! op 13 februari jl. een verzoekschrift tegen het Bologna-decreet ingediend bij het Arbitragehof (zie artikel in vorige Moeial).

Het eerste discussiepunt was de te hoge studiedruk. Nu, als er iets verhoogd is in de laatste jaren, is het wel de druk om het productief kapitaal, dat vlucht voor de hoge loonkosten (die o.m. worden gebruikt voor de financiering van sociale en publieke voorzieningen) in de landen van West-Europa te houden. Hoe tracht de Belgische overheid kapitaal dat er op uit is zich over alle grenzen heen te vermeerderen in onze landen te houden? Door de loonlasten en bedrijfsvoorheffingen te verlagen, door fiscale amnestie, door de sector van publieke voorzieningen te liberaliseren, en nu ook door het hoger onderwijs onder het mom van 'kwaliteit' aan te passen aan de noden en principes van de markt zoals concurrentie, flexibiliteit, Engelstaligheid, 'levenslang leren', 'rationalisering', en 'mobiliteit' (naar het schijnt is mobiliteit een ander woord voor vrijheid, zoiets in de stijl van 'ik beweeg dus ik ben'). Na een internationale kapitaalmarkt en een internationale arbeidsmarkt krijgen we nu een internationale onderwijsmarkt, de volgende 'logische' stap in de kolonisering van het menselijk leven, kennen en samenleven aan de noden van het

internationaal kapitaal.

Toen ondergetekende deze evolutie aankaarte, repliceerde Voorhamme (SPA) dat de 'internationalisering' niet tegen te houden is, en

dat we dus maar beter 'internationale afspraken' maken. Akkoord, laten we afspreken dat het (hoger) onderwijs in Europa niet wordt aangetast door de concurrentie van de markt, en dat kwaliteitsonderwijs niets heeft te maken met een aanpassing aan de noden van de markt. Maar dat is niet wat mijnheer Voorhamme bedoelt. Met 'internationale afspraken' wil hij in het hoger onderwijs een internationale concurrentie en 'kwaliteitsklassen' (cfr. centers of excellence) invoeren en onderwijsinstellingen tot wereldwijd recruiterende voetbalploegen omvormen. Waar in de voetbal nog een, weliswaar op de financiële spits gedreven, verband is tussen voetbalinzicht, kunde en huurprijs, reduceert de Bologna-hervorming het fundament van het onderwijs, historisch inzicht in de mens en menselijke samenlevingen, tot het slaafs volgen van de concurrentieslag binnen het internationale kapitaal.

Stassen (Groen!) verdedigt de Bologna-hervorming door te stellen dat er een verschil is tussen internationalisering en globalisering. Globalisering staat dan voor de open, respectvolle dialoog tussen culturen in tegenstelling tot internationalisering die een bepaald economisch model opdringt aan andere culturen. De 'vraag' is natuurlijk of er überhaupt een open dialoog kan zijn als enkele Europeanen, uitgeweken Europeanen (Amerikanen) en veramerikaaste Aziaten (Japanners), in de mondiale

concurrentiestrijd van een politiek-economische ideologie, de cultuur van inheemse volkeren vernietigen, en dan samenlevingen meten (cfr. Eerste, Tweede, Derde Wereld) in functie van het democratisch gehalte van de maatschappij, uitgedrukt in stemrecht, vrije meningsuiting, persvrijheid, eigendomsrecht, parlement met verkiezingen, BNP/ inwoner. Alsof dit de universele, laat staan, 'beste', of zelfs 'minst slechte', 'maatstaven' van cultuur en ontwikkeling zijn, alsof een mens bestaat uit normen en waarden, en niet uit gevoelens en gedachten, alsof een gemeenschap bestaat uit rechten en plichten, en niet uit eerlijkheid en solidariteit.

Terug naar het debat...

Van Baelen (VLD) pleit voor een verlaging van de studiedruk door studieduurverkorting via accreditatiesysteem, samen met Nederland. Met andere woorden, de bedoeling is om adolescenten een kortere, maar meer kwaliteitsgerichte opleiding te geven, waarmee ze sneller op die andere markt hun kansen kunnen wagen, de arbeidsmarkt. 'Kwaliteitsgerichte opleiding' klinkt natuurlijk bijna even vroom als de 'vrije markt', doch in de context van de Bologna-hervorming gaat het eigenlijk om 'marktgerichte opleidingen' en 'vrije kwaliteit', in de zin van aan de 'vrije markt' en de concurrentie met de VS aangepast onderwijs. Als er één ding is dat de VS ons leert over haar onderwijsstelsel, met haar buitengewoon intelligente president, en gruwelijke sociale uitsluiting, is het toch dat wij ons onderwijs nooit mogen verlagen tot een concurrentieslag met een lobby-samenleving en dito onderwijs?

Als fervent Bologna-verdediger pleit Voorhamme (SPA) voor het 'kwaliteitsgericht' financieren. Daarbij gaat het niet alleen om 'kwaliteitsonderzoek', maar om 'kwaliteitsonderwijs': onderwijs is de belangrijkste taak van de universiteit. 'Kwaliteit' staat bovendien niet gelijk met meer stof geven, maar met 'levenslang leren', met de opheffing van de scheiding tussen de initiële opleiding en de 'permanente vorming'. Anders gezegd, vanaf

nu betekent het hebben van een 'kwaliteitsopleiding' dat we onze vorming permanent intellectueel en gevoelsmatig moeten aanpassen aan de noden van de vrije markt. Hoe lang nog eer het verboden wordt om zelf na te denken en boeken te lezen die de markt verwerpen als grondprincipe van de samenleving, en eer Kennis en Waarheid enkel nog worden verpreid door de 'Holy-Market Schools, Institutes and Political parties'?

Stassen (Groen!) oppert dat studieduurverlenging de toegang tot onderwijs verlaagt. Dat mag natuurlijk niet gebeuren: iedereen moet toegang krijgen tot het nieuwe 'kwaliteitsonderwijs'. Voorhamme (SPA) verwerpt de toegangsexamens in Nederland die erop gericht zijn enkel de 'besten' eruit te plukken. Maar, indien je voor gelijke onderwijskansen bent, hoe kunt je dan het accreditatie-systeem verdedigen dat de ultieme opening is naar een met de VS concurrerend 'kwaliteitsklassen'?

U begrijpt het, voor diegenen die de Bologna-hervorming nog niet hebben geslikt, was dit 'debat' een soort van uiteenspatten van een gigantische luchtballon, maar dan gevuld met rottende ingewanden. De vertering van ondergetekende was dan ook navenant overhoop gehaald.

Te midden van deze rottingsprocessen trachtte Voorhamme (SPA) nog even op te komen voor gelijke kansen: de financiering voor universiteiten en hogescholen moet gelijkgeschakeld worden, zie ie. Bovendien kan het niet zijn dat de beurzen die dienen voor het verlagen van de studiekostprijs worden opgeslorpt door dure koten. Er werd geopperd om huurprijzen en maximumprijzen in te stellen, ons inziens, een uitstekend idee.

Toch nog iets over Bologna. Het blijkt dat er een dalende trend is van Erasmus-studenten. Hier moet iets aan gedaan worden, aldus Voorhamme: "komaan studenten, wij zetten hier een hele (infra-)structuur op poten om jullie mobiliteit te vergroten, en jullie gebruiken die niet!". Misschien omdat studenten niet echt wakker liggen van de Europese natte droom van een clan van politiek-economische pooiers, opperde een enkeling: "De internationalisering is een feit, je kunt er dus maar beter in mee stappen, en er het beste uit halen.", aldus Voorhamme. Nee, dank u, en geachte heren... dat licht op het einde van de tunnel is een trein!

Jeroen Maes

Column

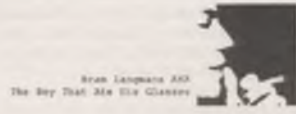
Sometimes I Really Wonder...

'Robbie? Robbie!? Waar ben je?' Ik rende als een bezetene door het hele huis, trappen op, trappen af, kamer in, 'oeps, sorry, ik wist niet dat hier nog andere mensen zouden zijn, sorry', kamer dus maar weer snel uit... De zoektocht verliep minstens even moeizaam als mijn eigen lichaams-coördinatie. We hadden samen al vele uren zitten drinken en verschillende andere substanties op verschillende manieren in ons lichaam gebracht. Ongwijfeld hadden we ook veel gebabbeld en gelachen, maar daar herinnerde ik me momenteel niets van. Ik kon me niet herinneren wanneer, hoe en waarom ik hier was terechtgekomen, en ik kon me ook al niet herinneren hoe lang Robbie nu reeds verdwenen was. De alcohol jaagde door mijn bloedbanen en maakte alles vaag en vloeiend, alsof ik in een strip leefde waar kaders, kleuren en structuren op een demonische manier waren gedeconstrueerd. Alles liep door elkaar en ik kon geen onderscheid meer maken tussen mezelf en de mij omringende realiteit. Dat is trouwens exact hoe een pasgeboren kind de wereld ervaart, en dit bracht me dan ook op een idee: Kant Is Een Zeiker. Als we niet over een besef van het eigen zelf

beschikken, beschikken ook we niet over een besef van ruimte en tijd. Zo simpel is dat. Dus zijn er geen perceptie-structuren zoals ruimte en tijd die aangeboren zouden zijn en pas de waarneming mogelijk maken. Of wilt u beweren dat pasgeborenen niet over een perceptie beschikken misschien? Ik zie anders wel een wereld hoor, ik snap er gewoon niets van en kan niets herkennen, niets in categorieën stoppen om zo een betekenis aan die wereld te kunnen geven. Kant Is Dus Een Zeiker. I mean, wie durft er nu nog te beweren dat een gezonde zelfdestructieve levens-stijl en het nodige druggebruik slecht zouden zijn voor de persoonlijke ontwikkeling? Maar ondertussen was Robbie dus wel nog steeds kwijt. Iets wat me toch op een of andere manier verontrustender leek dan het feit of Kant nu al dan niet een zeiker is. Ik keek dus weer op en dacht: "What the fuck am I doing here in some bathroom I've never been before? And what's the green sticky stuff all over the floor? Should I maybe - smoke it?" Toen schoot me weer te binnen wat het doel was van deze missie: ik was op zoek naar een vriend. Vriendschap kan zo hartverwarmend zijn... Dus

ik ging weer trappen op, trappen af, ... Plots stond ik weer in de kamer van Robbie. Hij zat rustig achterover in de zetel, lurkte van een blikje bier. 'Robbie? Waar was je? Hier? Altijd al hier?'

Ik kan me niets meer herinneren wat er verder nog gebeurde die nacht. Toen ik wakker werd lag ik met mijn hoofd tegen een betonnen muurtje, ergens aan het kanaal dat door Molenbeek loopt. Mijn kleren waren gescheurd en ik merkte dat ik krampachtig een pakje papier tegen me aangedrukt hield. Mijn hoofd draaide en deed pijn en het leek nog steeds alsof ik in een wacko strip rondliep. Maar ik was tenminste weer een belangrijk levens-inzicht rijker.

Studiekring Vrij Onderzoek

is op zoek naar nieuw jong bloed!

Wij zoeken naar mensen die zich willen inzetten in het actieve leven, maar niet goed weten waarheen. Of personen die niet zeker weten tot welke strekking ze precies behoren. Voel je je aangesproken of wil je graag nieuwe mensen leren kennen? Dit is dan de unieke gelegenheid om je zoektocht een andere dimensie te geven.

Wij komen samen om te discussiëren, om fijne activiteiten te organiseren, op maatschappelijk, actueel, cultureel, literair, muzikaal en politiek vlak. Alles kan en mag, vrij onderzoek op alle gebieden. Wij aanvaarden geen enkel dogma.

Ben je geïnteresseerd? Kom dan langs op onze algemene vergadering op 17 mei 2004 om 19.30 of op iedere andere vergadering die plaatsvindt op maandag.

Je kan terecht in ons lokaal langs de ingang van het KK. We voorzien veel wijn en broodjes.

Gegroot.

Studiekring Vrij Onderzoek

Wetenschappers hebben verschillende verklaringen naar voor geschoven voor de terreur van het Derde Rijk; de economische crisis, de vernedering van de Weimarrerepubliek (door het Verdrag van Versailles). Volgens Alice Miller, een schitterende therapeute, is dit slechts de top van de ijsberg: mensen sturen geen miljoen kinderen, en 5 miljoen volwassenen de dood in uit puur politiek-economische overwegingen. De oorzaak ligt bij de opvoeding, bij een opvoeding die er op gericht is kinderen gehoorzaam te maken, en het kind aan te leren zijn gevoelswereld en gedachten te onderdrukken, namelijk zijn "slechte", "negatieve" gevoelens en gedachten te bestrijden en enkel zijn "goede", "positieve" gevoelens en gedachten te uiten. De bedoeling is om mensen te produceren die "vrij" zijn van woede, haat en verdriet en vol zijn van vrede, goedheid en gehoorzaamheid. Het Derde Rijk was "slechts" de extreme uitwerking van deze pedagogie: door de joden te brandmerken als oorzaak van al wat "slecht" is, werd de opvoedkundige strijd tegen de innerlijke slechtheid volledig op de joden geprojecteerd, en botgevierd. Onze Moel-redacteur selecteerde uitgebreid uit Miller's uitermate verhelderende analyse "In den beginne was er opvoeding". Dit is geen bladwiel, maar een kwestie van respect voor het verhaal van de auteur. Voor we Miller aan het woord laten, nog even deze bedenking: gezien deze pedagogie van de onderdrukking niet meer in nazistische, maar WEL in liberale, en religieuze samenlevingen wordt beleden, vragen wij ons af wie er baat heeft bij deze vernietiging van het "slechte"? Bij Göring was het ten minste duidelijk: "Niet ik leef, maar Hitler leeft in mij".

Het hoofdmechanisme van de 'zwarte pedagogie': afkapseling en projectie

In 1943 heeft Himmler zijn beroemde 'Posener rede' gehouden, waarin hij namens het Duitse volk de SS-troepen dankte voor de volvoerde vernietiging van de joden: "Ik wil hier in alle openbaarheid ook een heel moeilijk chapter aansnijden. We moeten het maar eens openlijk zeggen in dit gezelschap, al zullen wij het nooit in de openbaarheid brengen... Ik bedoel de evacuatie van de joden, de uitroeiing van het joodse volk. Dat is een van die dingen waar men gemakkelijk over praat. - "Het joodse volk wordt uitgeroeid", zegt elk partijtje, "natuurlijk, dat staat in ons programma. Uitroeiing, goed, dat doen wij." En dan komen ze allemaal bij je smeken, die tachtig miljoen brave Duitsers, en ieder van hen kent wel een fatsoenlijke jood. Natuurlijk al die anderen zijn weerzinwekkend, maar deze ene is de prima jood. Van alle mensen die zo praten heeft er niet één toegekeken, geen van hen heeft het meegemaakt. De meesten van u echter zullen weten wat het betekent wanneer honderd lijken opgestapeld liggen, of vijfthonderd, of duizend. Omdat wij dat hebben doortaan en desondanks - afgezien van menselijke zwakheden - fatsoenlijk zijn gebleven, zijn wij hard geworden. Dat is een nimmer bezongen prestatie van onze geschiedenis, en die zal ook nooit bezongen worden... De rijkdommen die zij bezaten, hebben wij hun ontnomen. Ik heb strikte opdrachten gegeven... dat deze bezittingen natuurlijk volledig aan het rijk worden overgedragen. Wij hebben ons daar niet aan verrijkt. De enkeling die dat wel heeft gedaan, wordt gestraft overeenkomstig een bevel dat ik meteen in het begin heb uitgevaardigd, waarin ik gezegd heb: Wie zich ook maar één mark daarvan toeigent, die is een kind des doods. Een aantal SS-mannen - het zijn er niet veel - heeft dit bevel overtreden, en zij zullen ter dood worden gebracht, genadeloos. Wij bezaten het morele recht, wij waren verplicht tegenover ons volk, een volk dat ons wilde, uit te roeien. Wij hebben echter niet het recht om te verrijken, al gaat het maar om één bontmantel, één horloge, één mark, of één sigaret of wat dan ook. Wij willen per slot van rekening niet, terwijl wij een bacil uitroeiende, zelf aangestoken worden door die bacil en daardoor sterven. Ik zal nooit lidelijik toezien hoe hier ook maar één kleine rottingshaard ontstaat of zich invreest. Waar zoiets zou ontstaan, zullen wij die gezamenlijk wegbranden. Over het geheel genomen kunnen wij echter zeggen dat wij deze zeer zware taak uit liefde voor ons volk hebben volbracht. En wij hebben daarbij geen schade aan ons innerlijk, aan onze ziel, aan ons karakter opgelopen..." (J. Fest, 1963, p. 162 & 166)

Deze toespraak bevat alle elementen van het gecompliceerde psychodynamische mechanisme dat men kan omschrijven als afkapseling en projectie van de onderdelen van het zelf, iets dat we in de geschriften van de 'zwarte pedagogie' zo vaak zijn tegengekomen. De opvoeding tot zinloze hardheid dwingt de mens al het zwakke (dat wil zeggen: ook emotionaliteit, tranen, medelijden, empathie voor zichzelf en anderen, gevoelens van onmacht, angst, vertwijfeling,) 'genadeloos' in zichzelf te onderdrukken. Om die strijd tegen het menselijk in het eigen innerlijk te vergemakkelijken kregen de burgers van het Derde Rijk een object aangeboden dat al deze verafschuwde (namelijk in de eigen kindertijd verboden en gevaarlijke) eigenschappen bezat - het joodse volk. Een zogenaamde 'ariër' kon zich zuiver, sterk, hard, eenvoudig, goed, ondubbelzinnig en moreel verantwoord voelen, vrij van gemoedsbewegingen die 'slecht' heetten omdat ze zwak en oncontroleerbaar waren, wanneer alles wat hij sinds zijn kinderjaren in zijn innerlijk vreesde aan de joden werd

toegeschreven en bij hen onverbiddelijk en steeds opnieuw bestreden moest en mocht worden. Ik heb de indruk dat wij nog steeds door de mogelijkheid van een dergelijk misdrijf onnijd worden zolang wij de oorzaken daarvan, het psychologisch mechanisme, niet hebben doorzien.

Cruciaal is dat de 'zwarte pedagogie' niet enkel voorkomt in de fascistische ideologie (ze is dus helemaal niet zo 'zwart') en zich niet beperkt tot de familiale kring: de huidige, bureaucratische, kapitalistische democratie is in wezen een specifieke historische manifestatie van de zwarte pedagogie. Zo veel in ons leven is doortrokken van vernedering en vervolging van het zwakke kind, van onderdrukking van het vitale, creatieve, emotionele in het kind en het eigen zelf, dat het ons nauwelijks meer opvalt. De intensiteit kan variëren, de sancties kunnen wisselen, maar vrijwel overal vinden we de neiging het kinderlijke, dat wil zeggen: het zwakke, hulpeloze, afhankelijke, zo snel mogelijk uit zichzelf te verwijderen, om eindelijk die volwassen, zelfstandige, flinke mens te worden die algemeen gerespecteerd wordt. Wanneer wij dat kinderlijke in onze eigen kinderen weer tegenkomen, vervolgen wij het met dezelfde middelen waarmee we dat al bij ons zelf hebben gedaan, en dat noemen wij dan 'opvoeding'.

Wat zijn nu de geboden van de zwarte pedagogie? 1. Dat volwassenen de machthebbers (en niet de dienaars) van het afhankelijke kind zijn; 2. dat zij als goden kunnen beschikken over recht en onrecht; 3. dat hun toorn voortkomt uit eigen conflicten; 4. dat het kind daarvoor verantwoordelijk wordt gesteld; 5. dat ouders altijd beschermd dienen te worden; 6. dat de levende gevoelens van het kind een gevaar vormen voor de machthebber; 7. dat men het kind zo vroeg mogelijk zijn 'wil' moet 'ontnemen'; 8. dat alles heel vroeg moet gebeuren opdat het kind 'niets merkt' en de volwassene niet kan verraden. Een onderdeel van de zwarte pedagogie is ook het kind vanaf het begin van verkeerde informatie en opvattingen te voorzien. Dergelijke informatie wordt al generaties lang doorgegeven en door kinderen vol respect aanvaard, hoewel ze niet alleen onbewezen zijn, maar aantoonbaar onjuist. Daartoe behoren bijvoorbeeld de volgende opvattingen: 1. dat plichtsgevoel liefde wekt; 2. dat men haat met verboden kan doden; 3. Dat ouders a priori, omdat ze ouders zijn, eerbied verdienen; 4. dat kinderen a priori geen eerbied verdienen; 5. dat gehoorzaamheid sterk maakt; 6. dat een sterk gevoel van eigenwaarde schadelijk is; 7. dat een gering gevoel van eigenwaarde leidt tot menslievendheid; 8. Dat liefkozingen schadelijk zijn; 12. dat het gedrag belangrijker is dan het zijn.

Hoe meer inzicht ik (A.M.) bij mijn analytische werk kreeg in de dynamica van de perversie, des te meer ging ik twijfelen aan de opvatting die sinds het einde van de oorlog steeds meer wordt verkondigd, namelijk dat de holocaust het werk van enkele perversen is geweest. Alle verschijnselen van de perversie, zoals isolement, eenzaamheid, schaamte en vertwijfeling ontbraken immers volledig bij deze massamoordenaars: zij waren niet geïsoleerd, maar opgenomen in een groep; zij schaamden zich niet, maar waren trots; ze waren niet vertwijfeld, maar euforisch of afgestompt. De andere verklaring, dat het hier ging om mensen die geloofden in het gezag, die gewend waren te gehoorzamen, is niet verkeerd maar biedt onvoldoende verklaring voor een verschijnsel als de holocaust, wanneer wij onder gehoorzaamheid verstaan het uitvoeren van bevelen die bewust als afgedwongen worden ervaren.

Mensen met gevoel laten zich niet van de ene dag op de andere transformeren tot

massamoordenaars. Bij de uitvoering van de 'Endlösung' ging het echter om mannen en vrouwen die geen last hadden van eigen gevoelens omdat zij sinds hun zuigelingentijd waren opgevoed om de eigen gemoedsbewegingen niet te voelen, maar de wensen van de ouders als hun eigen verlangens te beleven. Het ging hier om voormalige kinderen die trots op hun hardheid waren, trots dat ze niet huilden, dat ze 'opgewekt' al hun plichten vervulden, geen angst voelden, en dat wil in wezen zeggen: dat ze geen innerlijk leven bezaten. (...)

Wij bewonderen mensen die verzet plegen in totalitaire staten en denken: die zijn moedig, die hebben een 'onwankelbaar moreel' (zogenaamde 'wereldverbeteraars') of zijn 'trouw aan hun principes' gebleven en meer van die dingen. Wij kunnen dergelijke mensen ook glimlachend afdoen als naïevelingen en denken: 'Merken ze dan niet dat hun uitspraken totaal niets zullen uitmaken tegenover de overmacht? Dat ze hun opstandigheid duur zullen moeten betalen?' Het is echter ook mogelijk dat beiden, zowel de bewonderaar als de spotter, het wezenlijke over het hoofd zien: de individuele mens die weigert zich aan te passen aan het totalitaire regime doet dat waarschijnlijk niet uit plichtsbef of naïeviteit, maar omdat hij niet anders kan, omdat hij zichzelf trouw moet blijven. Hoe langer ik me met deze problematiek bezighoud, des te meer ben ik geneigd moed, eertijheid en de bewaamheid tot liefhebben niet als 'deugden', niet als morele categorieën te zien, maar als resultaat van een min of meer genadige levensloop.

Moraal en plichtsbef zijn prothesen die nodig worden wanneer iets essentieels ontbreekt. Hoe meer de mens in zijn kinderjaren van zijn gevoelens heeft moeten afstaan, des te groter moet het arsenaal van intellectuele wapens en het magazijn van morele prothesen zijn, omdat moraal en plichtsbef geen bronnen van kracht zijn, geen vruchtbare bodem voor echte menselijke genegenheid. Door zulke prothesen vloeit geen bloed, ze zijn te koop en kunnen verschillende heren dienen. Wat gisteren nog goed heette, kan vandaag, afhankelijk van het oordeel van regering of partij, als slecht en verdorven gelden, en omgekeerd. Een mens met levende gevoelens kan men echter alleen zelf zijn. Zo iemand heeft geen andere keus wanneer hij zichzelf niet wil verliezen. De afwijzing, de uitstoting, het verlies van liefde en de beschimpingen laten hem niet onverschillig, hij zal eronder lijden en er bang voor zijn, maar hij zal zijn zelf niet willen verliezen wanneer hij dat eenmaal heeft 'veroverd'. En, wanneer hij voelt dat men iets van hem verlangt waartegen zijn hele wezen 'nee' zegt, dan kan hij zoiets niet doen. Hij kan het gewoon niet.

Het prothetische karakter van zedelijke wetten en gedragsregels is het duidelijkst te zien in de situatie waarin alle leugens en verdraaiingen machteloos zijn, namelijk in de moeder-kindrelatie (en vader-kindrelatie). Plichtsbef mag dan geen vruchtbare bodem zijn voor liefde, maar is dat wel voor wederzijdse schuldgevoelens. Door levenslange schuldgevoelens en verlamdende dankbaarheid wordt het kind voor altijd aan zijn moeder vastgeketend. Robert Walser heeft ergens gezegd: 'Er zijn moeders die uit hun kinderschaar één leveling kiezen, één die zij misschien al kussend stenigen, wier bestaan zij (...) ondergraven.' Als hij geweten had, emotioneel geweten had, dat hij daarmee zijn eigen levensloop beschreef, dan had hij vermoedelijk niet in een psychiatrische

inrichting hoeven te sterven.

Het is niet waarschijnlijk dat zuiver intellectueel onderzoek en inzicht op volwassen leeftijd voldoende zijn om de zeer vroege conditionering uit de kinderjaren teniet te doen. Wie met levensgevaar op zeer jeugdige leeftijd geleerd heeft ongeschreven wetten te gehoorzamen en zijn gevoelens prijs te geven, die zal maar al te gemakkelijk geschreven wetten gehoorzamen en in zijn innerlijk geen bescherming daartegen vinden. Omdat de mens echter niet geheel zonder gevoelens kan leven, zal hij zich aansluiten bij groepen waar zijn gevoelens, die al die tijd verboden waren, dikmaal toegestaan of zelfs aangemoedigd worden en in het collectief eindelijk mogen worden uitgeleefd.

"Wij genieten echter ook heel bijzonder, om ons heen niet waarnemen wat er eigenlijk

Elke ideologie biedt deze mogelijkheid van collectieve ontlasting van opgekropte gevoelens, waarbij men tegelijkertijd kan vasthouden aan de geïdealiseerde primaire objectrelatie, die wordt overgedragen op nieuwe leidersfiguren of op de groep, als vervanging voor de goede symbiose met de eigen moeder die zo deertlijk gemist wordt. De idealisering van de narcistisch bezette groep garandeert een collectieve groothedswaanzin. Aangezien elke ideologie tegelijkertijd een zondebok biedt, buiten de goede eigen groep, kan daarin opnieuw het afgekapselde, altijd al verachte, zwakke kind, dat onderdeel uitmaakt van het eigen zelf, maar daar nooit echt heeft mogen wonen, vernederd en bestreden worden. Himmlers uitspraak over de 'bacil van de zwakheid' die uitgeroeid en weggebrand moet worden, brengt overduidelijk tot uitdrukking welke rol bij dit afkapselingsproces van de groothedswaanzinnige is toegevalen aan de joden.

Men kan het een 'geniale inval' van Hitler noemen dat hij de Duitsers, die zo vroeg tot hardheid, gehoorzaamheid en onderdrukking van hun gevoelens waren opgevoed, de joden heeft aangeboden voor hun projecties. Het gebruik van dit mechanisme is echter bepaald niet nieuw. Het is te vinden in de meeste veroveringsoorlogen, in de geschiedenis van de kruistochten, in de inquisitie, en ook in de jongste geschiedenis. Wat men echter tot nu toe zelden benadrukt heeft, is dat wat men de opvoeding van het kind noemt, grotendeels op dit mechanisme berust en omgekeerd, dat het misbruik van deze mechanismen voor politieke doeleinden zonder deze opvoeding niet mogelijk zou zijn.

Het kenmerkende van deze vervolgingen is dat het hier om een narcistische kwestie gaat. Een deel van het ik wordt bestreden, niet een echt

AS ER OPVOEDING

gevaarlijke vijand, zoals wanneer het eigen bestaan reëel wordt bedreigd. Een dergelijke vervolging moet dus duidelijk onderscheiden worden van een agressieve aanval op een vreemde, afzonderlijke persoonlijkheid, een ander object. (...)

Het verlangen naar 'ware zieleleed' rechtvaardigt elke wreedheid tegenover het feilbare kind, en we het kind dat de leugenachtigheid daarvan doorziet. De pedagogische overtuiging dat men het kind vanaf het begin in een bepaalde richting moet 'leiden' komt voort uit de behoefte aan afkapseling van de verontrustende onderdelen van het eigen innerlijk en de projectie daarvan op een beschikbaar 'object'. De grote soepheid, flexibiliteit, weerloosheid en beschikbaarheid van

doet; hij moet geen stap doen zonder dat u die hebt voorzien, geen mond opendoen zonder dat u weet wat hij gaat zeggen.' (Rousseau, Emile, of Over de opvoeding)

Mijn overtuiging dat alle opvoeding schadelijk is berust op de volgende ervaringen: alle adviezen voor de opvoeding van kinderen verraden, meer of minder duidelijk, talrijke zeer uiteenlopende behoeften van de volwassenen; de bevreemding daarvan is niet alleen niet bevorderlijk voor het kind, maar maakt deze zelfs onmogelijk. *Dat geldt ook voor gevallen waarin de volwassene er oprecht van overtuigd is in het belang van het kind te handelen.*

Tot die behoeften behoren: in de eerste plaats: de onbewuste behoefte vroeger doorgemaakte vernederingen doorgeven aan anderen; ten tweede: het vinden van een uitlaatklep voor de afgeweerde emoties; ten derde: het bezit van een beschikbaar en manipuleerbaar levend object; ten vierde: het in stand houden van de eigen afweer, dat wil zeggen, de idealisering van de eigen kindertijd en de eigen ouders, omdat de juistheid van de eigen opvoedingsmethoden moet aantonen hoe juist die van de ouders zijn geweest; ten vijfde: de angst voor vrijheid; ten zesde: de angst voor de terugkeer van alles wat men verdrongen heeft, wat men in het eigen kind opnieuw tegenkomt en wat men daar nogmaals moet bestrijden nadat men het reeds bij zichzelf heeft gedood, en ten slotte ten zevende: de wraak voor de geleden pijn. Omdat elke opvoeding minstens één van de hier opgesomde motieven bevat is zo'n opvoeding hoogstens geschikt om van de pupil een goede opvoeder te maken. Het kind zal daardoor echter nooit tot vrijheid en levenslust komen. Wanneer men een kind opvoedt, leert het hoe het moet opvoeden. Wanneer men tegen een kind zedepreken afsteekt, zal het leren zedepreken af te steken, wanneer men het waarschuwt, leert het waarschuwen, wanneer men het uitscheldt, leert het schelden, wanneer men het uitlacht, leert het uitlachen, wanneer men het vernedert, leert het vernederen, wanneer mijn zijn ziel doodt, leert het doden. Het heeft dan alleen nog de keus of het zichzelf doodt of anderen, of allebei.

Dat wil echter niet zeggen dat het kind maar helemaal in het wild moet opgroeien. Wat het nodig heeft voor zijn ontplooiing is respect van zijn referentiepersonen, tolerantie voor zijn gevoelens, gevoeligheid voor zijn behoeften en grievens, kortom: de echnheid van ouders die *een eigen vrijheid bezitten – en niet handelen op grond van pedagogische overwegingen – een vrijheid die het kind natuurlijke grenzen aanwijst.* Juist dat laatste kost de ouders en opvoeders echter grote moeite, en wel om de volgende redenen: 1. *Wanneer de ouders heel vroeg hebben moeten leren niet naar hun eigen gevoelens te luisteren, ze niet serieus te nemen of zelfs ze te verachten of te bespotten, dan zal het belangrijkste zintuig bij de omgang met kinderen ontbreken.* Ter vervanging daarvan zullen zij proberen pedagogische beginselen als prothese te gebruiken. Zij zullen dan bijvoorbeeld soms bang zijn het kind te liefkozen omdat ze denken het daardoor te verwennen, of zij zullen in een ander geval hun eigen persoonlijke krenking verbergen achter het Vierde Gebod (Gij zult de ouders/ouders respecteren).

2. *Ouders die als kind niet geleerd hebben hun eigen behoeften te voelen en hun belangen te verdedigen omdat ze daartoe het recht niet kregen, blijven in dat opzicht hun hele leven gedesorienteerd en daarom aangewezen op vaste opvoedingsregels.* Deze desoriëntatie maakt echter dat het kind ondanks die regels heel onzeker wordt, ongeacht de vraag of dat in sadistische of in masochistische vorm geschiedt. Ik wil daar een voorbeeld van geven: een vader die al heel vroeg tot gehoorzaamheid is gedresseerd, moet van tijd tot tijd zijn kind wreed en met geweld tot gehoorzaamheid dwingen om voor het eerst van zijn leven zijn behoefte aan respect te bevredigen. Een dergelijk gedrag sluit echter niet uit dat daartussendoor perioden van masochistisch gedrag voorkomen waarin

diezelfde vader zich alles laat welgevallen omdat hij nooit geleerd heeft de grenzen van zijn tolerantie te verdedigen. Daardoor wordt hij uit schuldgevoel voor die cerdere, onrechtvaardige uitleiding van straf plotesling buitengewoon welwillend, waardoor hij het kind onrustig maakt omdat het de onzekerheid over het ware gezicht van zijn vader niet verdraagt en de vader, door zich steeds agressiever te gedragen, zal provoceren tot hij eindelijk zijn geduld weer verliest. Op die manier neemt het kind ten slotte de rol over van de sadistische partner, als plaatsvervanger van zijn grootouders, met dit verschil echter dat de vader die rol weer kan overnemen. Dergelijke situaties – waarin sprake is van 'te ver gaan' – gebruiken pedagogen als bewijs voor de noodzaak van slaag en straf. 3. *Omdat het kind vaak als plaatsvervanger van de eigen ouders wordt gebruikt, stelt men eindelijk veel tegenstrijdige eisen en verwachtingen aan het kind, dingen die het onmogelijk kan vervullen.* In ernstige gevallen is psychose, verslaving aan drugs of zelfmoord de enige oplossing. Vaak leidt een dergelijke onmacht echter tot verkeerde agressiviteit, die voor de opvoeders opnieuw de noodzaak van strenge maatregelen rechtvaardigt. 4. Een overeenkomstige situatie ontstaat wanneer kinderen, zoals bij de anti-autoritair opvoeding van de jaren zestig, *gedrild worden in een bepaald gedrag* waarnaar hun ouders vroeger verlangd hebben en dat zij daarom als algemeen wenselijk beschouwen. De eigen behoeften van het kind kunnen daarbij volledig over het hoofd worden gezien. Ik ken een geval waarbij een kind dat bedroefd was, aangemoedigd werd een glas kapot te slaan, terwijl het op dat moment het liefst bij zijn moeder op schoot was gekropen. Wanneer kinderen zich voortdurend verkeerd begrepen en gemanipuleerd voelen, barsten zij los in oprechte radeloosheid en gegronde agressiviteit.

In tegenstelling tot de algemene opvatting en tot ontzetting van de pedagogen kan ik geen enkele positieve betekenis vinden in het woord 'opvoeding'. Ik zie daarin alleen noodweer van de volwassene, manipulatie vanuit de eigen onvrijheid en onzekerheid, en die kan ik wel begrijpen, maar degevaaren daarvan mag ik niet bagatelliseren. Zo kan ik wel begrijpen dat men delinquenten opsluit in gevangnissen, maar niet dat vrijheidsberoving en het leven in de gevangenis, wat alleen bedoeld is om de gevangene te drillen in aanpassing, borghoed en onderdanigheid, echt iets zou kunnen bijdragen tot verbetering, dat wil zeggen: ontplooiing van de betrokkene. In het woord 'opvoeding' ligt de gedachte besloten dat de pupil een bepaald doel moet bereiken – en dat doet op zichzelf al afbreuk aan de ontplooiingsmogelijkheden van het kind. Toch betekent een afstand doen van elke vorm van manipulatie en van zo'n nagestreefd doel niet dat men het kind aan zichzelf overlaat. Het kind heeft namelijk de psychische en lichamelijke begeleiding van de volwassene nodig, in zeer sterke mate zelfs. Om het kind in staat te stellen zich volledig te ontplooiën moet deze begeleiding gekenmerkt worden door het volgende: 1. eerbied voor het kind; 2. respect voor zijn rechten; 3. verdraagzaamheid tegenover zijn gevoelens; 4. bereidheid om uit zijn gedrag te leren: a) omtrent de aard van dit individuele kind; b) omtrent de eigen kindertijd, hetgeen de ouders in staat zal stellen te rouwen; c) omtrent de wetmatigheid van het gevoelsleven die bij het kind veel duidelijker waar te nemen is dan bij de volwassene omdat het kind veel intensiever en in het beste geval minder geveinsd zijn gevoelens kan beleven. De ervaringen onder de nieuwe generatie bewijzen dat een dergelijke bereidheid ook mogelijk is bij ouders die zelf het slachtoffer van opvoeding zijn geweest.

De vernietigingsoorlog tegen het eigen ik

De grootste wreedheid die men kinderen kan aandoen is waarschijnlijk dat ze hun toorn en pijn niet mogen uiten zonder het gevaar liefde en genegenheid van hun ouders te verliezen. Deze vroeg-kindertijdige toorn wordt in het onbewuste opgekropt, en omdat dit in wezen een gezond, vitaal potentieel vormt, moet men veel energie verbruiken voor de blijvende verdringing van dat potentieel. *De opvoeding die er, ten koste van de vitaliteit, in geslaagd is het kind zo ver te brengen dat het zijn ouders ontziet, leidt niet zelden tot zelfmoord of extreme verslaving aan drugs, wat*

eigenlijk hetzelfde is als zelfmoord. Wanneer de drug gedien heeft om het gat dat ontstaat is door onderdrukking van gevoelens en vervreemding van het zelf op te vullen, dan wordt dat gat bij een ontwenningsskuur weer zichtbaar. Wanneer de ontwenningsskuur niet gepaard gaat met de herovering van de vitaliteit, moet men rekening houden met mislukking.

Ouders slagen er heel vaak in het kleine kind met talloze methoden van overheersing zo te temmen dat ze er tot aan de puberteit verder geen problemen mee hebben. De 'afkoeling' van de gevoelens en driften in de latentiefase sluit ana bij dit verlangen naar probleemloze kinderen. In het boek 'The golden cage' van Hilde Bruch (Als een muus in een gouden kooi) vertellen ouders van dochters die aan anorexia (magerzucht) lijden hoe begaafd, geslaagd, verzorgd, braaf, aangepast en attent hun kinderen vroeger zijn geweest, en zij kunnen deze plotselinge verandering niet begrijpen. Ze staan hulpeloos en zonder begrip tegenover een jong meisje die alle normen lijkt af te wijzen en wier zelfvermiettigingsdrang met logische argumenten noch met de fijne kneepjes van de 'zwarte pedagogie' beïnvloed kan worden. De puberteit confronteert de jongere vaak heel onverwachts met de intensiteit van de eigen gevoelens, al is het tijdens de latentiefase vaak gelukt deze op afstand te houden. Na het biologische ontwaken van de ontwikkeling vinden deze gevoelens (woede, toorn, opstandigheid, veriefheid, seksuele verlangens, enthousiasme, vreugde, dweepzucht, rouw) ten volle tot leven komen, maar in veel gevallen zou dat een gevaar betekenen voor het psychisch evenwicht van de ouders. Wanneer een jongere nuchter zijn ware gevoelens zou uitspreken, zou hij het risico lopen als gevaarlijk terrorist in de gevangenis of als krankzinnige in een psychiatrische inrichting te worden opgesloten. Voor Shakespeares Hamlet of Goethes Werther zou onze maatschappij vast niets anders dan een psychiatrische inrichting weten te bieden, en Karl Moor (uit Die Räuber) zou waarschijnlijk een overeenkomstig lot beschoren zijn. Daarom probeert de verslaafde aan drugs zich aan te passen aan de maatschappij door zijn ware gevoelens te bestrijden: omdat hij echter in de stormachtige periode van de puberteit niet meer helemaal zonder gevoelens kan leven, probeert hij ze met behulp van de drug terug te krijgen, en dat lijkt – althans in het begin – te lukken. (...)

Het verlangen naar het ware zelf, dat eigenlijk zo gerechtvaardigd en onontbeerlijk is, wordt door de verslaafde aan drugs zelf op dezelfde manier bestraft als vroeger zijn eerste vitale neigingen in zijn vroegste kindertijd bestraft zijn – met het doden van alles wat levend is.

Bijna elke verslaafde aan heroïne vertelt dat hij in het begin gevoelens van ongekende hevigheid heeft beleefd (dit geldt in zeker mate ook voor andere drugs). Daardoor werd hij zich nog sterker bewust van de oppervlakkigheid en leegte van zijn normale gevoelsleven. Omdat hij zich totaal niet kan voorstellen dat deze mogelijkheid (tot sterke gevoelens, vitaliteit) ook kan bestaan zonder heroïne, begint het begrijpelijke verlangen naar herhaling. In die uitzonderlijke toestand heeft de jonge mens namelijk beleefd hoe hij had kunnen zijn, hij is met zijn zelf in contact gekomen, en dat contact zal hem, heel begrijpelijk, niet meer en dat rust laten. Hij slaagt er niet meer in zo 'naast' zichzelf voort te leven, alsof hij nooit bestaan had. Hij weet nu dat hij bestaat. Maar tegelijkertijd weet hij sinds zijn vroegste kindertijd dat dit ware zelf niet de kans krijgt tot overleven. Daarom sluit hij een compromis met zijn lot: hij mag zijn zelf van tijd tot tijd ontmoeten, zonder dat iemand daarvan weet. Niet eens hij zelf mag dat weten, want het is immers de 'stuff' die het 'doet', het effect komt 'vanbuiten', er is moeilijk aan te komen, het wordt nooit een geïntegreerd onderdeel van zijn zelf, hij zal nooit de verantwoordelijkheid voor deze gevoelens op zich moeten of kunnen nemen. Dat blijkt in de tijd die tussen de verschillende shots verloopt: de totale apathie, lethargie, leegte of onrust en angst – het shot is voorbijgegaan als een vergeten droom die op het leven als geheel geen invloed kan hebben.

Lees vervolg op p.10

het geheim, wanneer we zien hoe de mensen met hen gebeurt." – Adolf Hitler

het kind maken het tot een ideaal object voor een dergelijke projectie. De innerlijke vijand kan uiteindelijk buiten het ik vervolgd worden.

Ouders – niet kinderen – hebben pedagogie nodig

De lezer zal zo langzamerhand wel gemerkt hebben dat eigenlijk de hele pedagogie doortrokken is van de 'leer' van de 'zwarte pedagogie', al wordt die nog zo goed gecamoufleerd. (...) Ook mijn antipedagogische houding keert zich niet tegen een bepaalde manier van opvoeden, maar tegen de opvoeding als zodanig, ook tegen de anti-autoritair opvoeding. Deze houding berust op ervaringen die ik later zal beschrijven. Eerst wil ik echter met nadruk zeggen dat deze houding niets gemeen heeft met het optimisme van Rousseau over de menselijke 'natuur'. In de eerste plaats zie ik het kind niet opgroeien in een abstracte 'natuur', maar in de concrete omgeving van zijn referentiepersonen, wier onbewuste van wezenlijke invloed is op zijn ontwikkeling. Ten tweede is de pedagogie van Rousseau uiteindelijk van manipulatieve aard. Dat schijnt onder pedagogen niet altijd te zijn begrepen, maar het is overtuigend uitgewerkt en bewezen door Ekkehard von Braunmühl. Een van diens talrijke voorbeelden is het volgende citaat uit *Emile, ou l'éducation*: 'Volg met uw pupil de omgekeerde weg. Laat uw leerling steeds geloven dat hij de baas is, en wees het steeds zelf. Geen enkele onderwerping is zo volledig als één die de schijn van vrijheid in stand houdt; zo neemt men zelfs de wil gevangen. Is hij niet aan uw genade overgeleverd, het arme kind dat niets weet, niets kan, niets kent? Bent u niet heer en meester over al wat hem omringt, in wat hem aangaat? Licht het niet in uw macht hem te doen voelen wat u wilt? Is niet alles zonder dat hij het weet in uw handen: zijn werk, zijn spel, zijn plezier, zijn ongemak? Zeker, hij moet alleen doen wat hij zelf wil; maar hij moet alleen willen wat u wilt dat hij

Angst, toorn en rouw, maar geen schuldgevoelens

Vaak zullen ouders niets merken van de narcistische frustraties van een kind omdat zijzelf vanaf hun vroegste jeugd geleerd hebben dergelijke gevoelens bij zichzelf niet serieus te nemen. Het komt echter ook voor dat er wel iets van merken, maar denken dat het goed is voor het kind als het er niets van merkt. Zulke ouders zullen proberen het kind veel vroege observaties uit het hoofd te praten en het te laten vergeten wat het weet van zijn vroegste ervaringen, omdat zij denken dat het voor het bestwil van het kind gebeurt, omdat het kind de waarheid misschien niet zou verdragen. Dat het juist omgekeerd is, dat het kind juist ziek wordt door de loochening van de waarheid, dat weten zij niet. (...)

De plooibaarheid van een gevoelig kind kent vrijwel geen grenzen, zodat al deze geboden door de ziel kunnen worden opgenomen. Het kind kan zich daarbij volmaakt aanpassen, en toch blijft er iets bestaan wat men 'lichaamsgeheugen' zou kunnen noemen, zodat de waarheid zich alleen kan manifesteren in lichamelijke ziekten of gevoelens, en soms ook in dromen. Bij een psychotische of neurotische ontwikkeling is er welsaai nog een mogelijkheid de ziel te laten spreken, maar dat gebeurt dan op een manier die niemand kan begrijpen en die de betrokkene zelf (evenals de maatschappij) net zo gaat hinderen als vroeger de reacties van het kind op ondergane traumata hinderlijk waren voor zijn ouders.

Het is zoals ik al meermalen met nadruk gezegd heb, niet het trauma dat de mens ziek maakt, maar de onbewuste, verdrongen, hopeloze vertwijfeling over het feit dat men zich niet mag uitspreken over wat men ondergaan heeft; dat men gevoelens van woede, toorn, vernedering, vertwijfeling, onmacht, treurigheid niet mag laten blijken en ook niet kan beleven. Dat brengt veel mensen tot zelfmoord, omdat het leven hun niet de moeite waard lijkt wanneer zij al die hevige gevoelens waaruit het ware zelf bestaat, nooit mogen beleven. Men mag natuurlijk niet stellen dat ouders dingen moeten verdragen die zij niet kunnen verdragen, maar men kan hen wel steeds confronteren met het feit dat niet het lijden hun kinderen ziek heeft gemaakt, maar de verdringing van het lijden die nodig is geweest terwille van de ouders. Ik heb meermalen meegemaakt dat dit feit bij ouders aanleiding was tot een 'Aha-Erlebnis' waardoor rouw mogelijk werd, en waardoor dus ook schuldgevoelens werden weggenomen.

Lijden onder ervaren frustratie is geen schande en geen vergif. Het is een natuurlijke, menselijke reactie. Wanneer dit echter met of zonder woorden wordt verboden of zelfs met geweld of met slaag wordt uitgebannen, zoals in de 'zwarte pedagogie', dan wordt de natuurlijke ontwikkeling tegengehouden en ontstaan de voorwaarden voor een ziekelijke ontwikkeling. Adolf Hitler deed vol trots mee dat hij er ten slotte in geslaagd is de slagen die hij van zijn vader kreeg mee te tellen zonder daarbij te huilen of te schreeuwen. Daarbij fantaseerde hij dat zijn vader hem na deze belevenis nooit meer heeft geslagen. Ik denk dat dat een fantasie is omdat het onwaarschijnlijk is dat de redenen waarom Alois zijn zoon sloeg van de ene dag op de andere zijn verdwenen, want die redenen waren niet gelegen

in het gedrag van het kind, maar in de vernederingen uit de eigen kindertijd die nooit zijn opgelost. De fantasie van de zoon deelt echter mee dat hij zich vanaf die tijd niet meer kan herinneren door zijn vader te zijn geslagen, omdat door de bestrijding van de psychische pijn met behulp van identificatie met de agressor ook de herinnering aan later slaag ten prooi is gevallen aan verdringing.

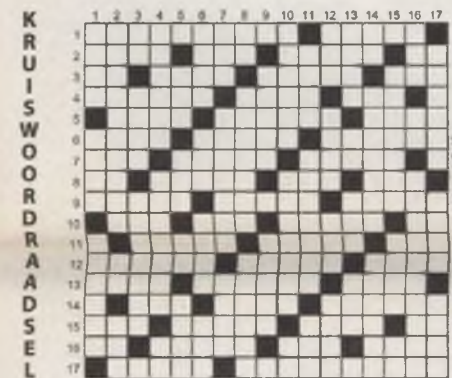
De toorn die nooit beleefd is

Haat is een normaal menselijk gevoel, en door een gevoel is nog nooit iemand om het leven gebracht. Is er een betere reactie denkbaar dan toorn of haat wanneer men geconfronteerd wordt met mishandeling van kinderen, verkrachting van vrouwen, marteling van onschuldigen, vooral wanneer de motieven van de dader in het duister blijven? Een mens die vanaf het begin zo gelukkig is geweest dat hij met woede mocht reageren op teleurstellingen, zal empathische ouders internaliseren en later met al zijn gevoelens, ook met haat, kunnen omgaan zonder een analyse nodig te hebben. Of dergelijke mensen bestaan weet ik niet, ik ben ze nooit tegengekomen. Wat ik wel vaak gezien heb, dat zijn mensen die echt het gevoel van de haat niet kennen, maar hun haat, zonder het te weten, te willen of te merken, hadden overgedragen op anderen. Dergelijke mensen ontwikkelen soms een hevige dwangneurose met destructieve fantasieën, of wanneer dat niet gebeurt, krijgen hun kinderen een dergelijke neurose. Vaak zijn zulke mensen jarenlang behandeld wegens fysieke ziekten die een psychische oorzaak bleken te hebben. Soms lijden zij onder zware depressies. Zodra het hun echter mogelijk wordt gemaakt in de analyse hun vroegkindelijke haat te beleven, verdwijnen deze symptomen, evenals de angsten dat men met zo'n

gevoel iemand anders kwaad zou doen. Niet de ervaren, maar de met behulp van ideologieën afgeweerde en opgekropte haat leidt tot geweldadigheden en vernietiging, wat heel duidelijk te zien is bij iemand als Adolf Hitler. Elk gevoel dat beleefd is maakt na verloop van tijd plaats voor een ander gevoel, en zelfs de meest intense haat voor de vader zal een mens er niet toe brengen een ander mens om het leven te brengen. laat staan hele volkeren te vernietigen. Hitler echter weerde zijn kinderlijke gevoelens volstrekt af en roeide mensen uit omdat 'Duitsland meer Lebensraum nodig had', omdat 'de joden de wereld bedreigden', omdat hij 'wrede jongeren wilde om het nieuwe te scheppen... de opsmoring van redenen die hij genoemd heeft kan tot in het oneindige worden voortgezet.

Mijn bewering dat de ontelbare zware vernederingen en mishandelingen die Adolf Hitler als kind van zijn vader te verduren heeft gekregen, zonder daar ooit op te mogen reageren, geleid hebben tot zijn onverzadigbare haat, kan gemakkelijk verkeerd begrepen worden. Men kan daartegen inbrengen dat één enkele mens niet een geheel volk kanaanvoeren bij een vernietiging van deze omvang, dat de economische crisis en de vernederingen van de Weimarerrepubliek mede de voorwaarden voor deze catastrofe hebben geschapen. Dat staat natuurlijk zonder meer vast, maar 'crises' en 'systemen' hebben niemand gedood, dat hebben mensen gedaan, mensen wier vaders al heel vroeg trots hebben mogen zijn op de gehoorzaamheid van hun kinderen.

Selecties uit: Alice Miller 'In den beginne was er opvoeding' (oorspronkelijke titel: Am anfang war Erziehung)

Horizontaal

- 1 Land in Azië: Onuitstaanbare persoon - 2 Spaanse topvoetballer Sterkdrink Frans merk van brouwater
- Grondloos - 3 Bijwoord: Eens, Luniet, Spantartikel - 4 Ruimtelijk. Deel Voortseel - 5 Tekst. Tanubederf, Grondsoort - 6 Voetballende. Samen erkende oriëntatie. Persoon die binnen een vereniging groot aanzien geniet - 7 Spruit, tak Familied, Schets - 8 Werkzorg om kloeken fijn te maken. Slagader. Duw. Aantal spelers per ploeg in onderwaterbeker - 9 Opbeugst. Aangrenzend. Verouderd communicatiemiddel - 10 Dunne plank. Waterdrachtig kaarsvulst. Proteïne. Synoniem voor lood - 11 Deel van een vuurwapen. Omgeving. Oosters geschrift - 12 Gebouwd toepichters in schouwburg om een stuk raaien te verveken. Edigine. Amerikaanse breven om komndissen - 13 Volk uit Hoeruzi en Rwanda Hevig branden. Judocore - 14 Dan. Belgische zanger. Hongaarse grasspice - 15 Van betrouwe aardige aard. Wereld. Platrak. Ondergetekende - 16 Amerikaanse stad (afk.). Velegratie. Persoonlijk vms. Drogvloer - 17 Europese taal. Vrouw met wie een andere vrouw wel eens verward wordt.

Verticaal

- 1 Oegwenesie maurprijng. Vrucht. Loers - 2 Michael, Gabriel, Raphaël of Uriël. Koeljesmerk. Britse luchtmacht - 3 IJans. Verharde build. Slordig, verzuimachtig - 4 Room. Lichte beroete. Familied - 5 Stammeeling. Dicht. Hit van Peter Matlay. Weg - 6 Opged. Eenheid van druk. Janet. Indien - 7 Het ding haar. Paardmens. Wachthuisje - 8 Opged met. Overleden Italiaanse wielrenner. Van kiel - 9 Keukegereedschap. Verand bouwland - 10 Verveleed lawns. Stikkelvuldig waterdier. Bevestiging - 11 Twist. Woordenboek. Projectiel - 12 Deel van het gezicht. Automark. Koreaanse maat. Muurpijpe - 13 Meegezuid gewicht. Egyptische god. Zwaar vegransport. Wierne hachgeschiedend - 14 Binnen. Veer. Verplicht zijn - 15 Systeem. Straalport. Nederlandse conrop (afk.) - 16 Snsk. Voedel. Persoon die streeft naar afscheiding - 17 Pacht. Spektacole van Microsoft. Deel van een toetsrek.

Ben, waarom begrijp je mij niet meer?

Mijnheer de Rector, Van kwade tongen heb ik vernomen dat het niet goed met U gaat. Ik heb mezelf in alle nederigheid de taak opgelegd de oorsprong van deze geruchten te achterhalen en van een gepaste context te voorzien om U in ere te herstellen. Want een man als U, Mijnheer de Rector, zou niet belaagd mogen worden met uit de lucht gegrepen roddels. U heeft het al zwaar genoeg.

De taak is aan u gegeven onze universiteit een nieuw landschap te laten betrekken. Het bedrog dat U daarom moet plegen, vergaat als sneeuw voor de zon bij het aanzien van het prestige van dat plan. U, mijnheer de rector, zal de geschiedenis ingaan als de man die vrijheid voor controle inruilde, en dit ten behoeve van de welvaart. Het hoeft niet gezegd dat het u communicatiestrategische plicht was daar een schijnbare weerstand aan te bieden. U moest wel toegeven dat kwantitatieve maatstaven zoals het tellen van het aantal publicaties etc. ontoereikend zijn met betrekking tot het vaststellen van de kwaliteit. Niettemin zal U de reeds begonnen controles op onderwijs en onderzoek nog meer kracht bijzetten. U kan er niets aan doen dat onderzoek sterk afhankelijk zal worden van haar output. Onderzoek moet zich dienstbaar stellen aan de industrie, moet octrooien bemachtigen enz. Dat U spreekt van

maatschappelijke inbedding met behoud van onze traditie van het Vrij Onderzoek demonstreert enkel uw communicatieve vaardigheden. Het getuigt van een opmerkelijke scherpsinnigheid als U zegt dat het een bijzondere uitdaging zal zijn alle onderzoeksgroepen in die specifieke gediensigheid ten aanzien van de industrie te betrekken. Dat de communicatiestrategie daardoor een kernwoord wordt in de verkoop van onderzoek is overduidelijk. In de verkoop van onze universiteit is het zelfs onontbeerlijk. Dat zegt U goed. Wij zullen dus een nieuw letterlogo moeten verzinnen, want ja die VUB,

dat doet het 'm toch niet hè. Maar onze zegel moet blijven, zegt U. Dat is zeker zo, want hoe anders zullen wij onze functie weten te verkopen, Mijnheer de Rector, als zelfs de wetenschap de schaduw niet kan overwinnen? Want in tegenstelling tot de terreur van ongematigd veel vergaderen in de vakgroep, de opleidingsraad, de faculteitsraad etc. en de terreur van het opstellen van goede reclameborden om onszelf door de accreditatie te worstelen; staat de uitbouw van een strategisch, internationaal en institutioneel beleid. Wij worden groot, Mijnheer de Rector. Wij zullen 'Networks of Excellence' uitbouwen.

Wij hebben daarvoor grote en vetbetaalde zakenmannen nodig. Jazeker, de boot wordt te klein voor al die nieuwe managers. Enkelens heeft U al aangesteld. Raf Devos bijvoorbeeld, zal van een hogere toren de passie mogen preken. U zal zelfs plaats vinden in ons veel te krap budget voor een nieuwe vice-rector. En het nodige administratieve kader ter ondersteuning daarvan, natuurlijk. Maar verkoop is belangrijk. Daarom hebben wij een coherent studentenbeleid nodig. Want het ronzen van studenten is primordiaal voor de financiën. Misschien. Mijnheer de Rector, kan U uw nieuwe vice-rector Studentenbeleid alvast suggereren om

wat rijkere studenten te zoeken. Want het leven op de VUB wordt er ook voor de studenten niet goedkoper op. Het protest in de Sociale Raad zal alvast minder hevig zijn. De Algemeen Directeur zal in 't vervolg met rede kunnen dreigen dat de studenten zich niet opstandig ten opzichte van het rectoraat mogen gedragen. Neen, Mijnheer de Rector, de studenten zullen meer betrokken worden met de gang van zaken in de M. Zij zullen verantwoording aan de M verschuldigd zijn. Of zij de inschrijvingsgelden mogen behouden blijft dan ook de vraag. Maar geef nu toe, in feite zijn ze dat allang kwijtgespeeld.

Mijnheer de Rector, ik begrijp dat u onder grote druk staat. U bent ook de enige kandidaat in de verkiezingen. Dat zegt veel over de verziekte situatie aan de VUB. Ik hoop van harte dat u in de toekomst alle kritiek in een gepaste context zal kunnen vatten, zodat het in uw nieuw ambtstermijn niet meer nodig zal zijn studentenvertegenwoordigers stommeriken of analfabeten te noemen. Succes, Mijnheer de Rector, en vergeet niet wat u vorig jaar al zei. U bent hier de baas, Mijnheer de Rector.

Met de hoogste verwachting, teken en verblijf ik, als uw aller, Sofie Melody

WEES WIJZER, KIES EEN BREEKIJZER

Sinds een maand of twee huist er vlakbij de vub een franstalige kraakbeweging, op de Waverse, juist achter 't hoekske. Zij willen iets doen aan de verkrotting der gebouwen in Brussel en doen de buurt herleven met optredens, volkskeukens, videoprojecties, een infoteek en heuse een gratis tweedehands klerenwinkel. Zo is er ook plaats voor allerhande activiteiten die samen met hen georganiseerd kunnen worden.

Zij zijn een groep van een 10-tal open geesten die zich evengoed ergens veilig in de spleten van onze samenleving hadden kunnen schuilhouden, maar ervoor kozen om naar buiten te komen, solidair te zijn met de gemeenschap en hen te tonen dat leven ook anders kan dan zich te onderwerpen aan de consumptieslavernij van het kapitalisme. Deze beweging staat dan ook volledig in het teken van anti-racisme, anti-homofobie en radicale t o l e r a n t i e .

Maar niet alles is even schoon en volmaakt! Het gebouw dat ze bezetten is eigendom van onze allereigenste VUB. Het staat al jaren leeg weg te stinken, maar de VUB ziet hen niet graag komen. Momenteel wordt de kraak bij de vrederechter uitgevochten en gaan ze niet weg tot ze buitengezet worden. En

dat zal in Brussel niet de eerste keer zijn. In tegenstelling tot andere Vlaamse steden waar krakers wel een plaats krijgen zoals in Gent en Leuven, wenst Brussel als hoofdstad van Europa 'properkes' te blijven en breekt ze iedere kraakactie bruusk af. Mensen worden zonder boe of ha opgepakt, materiaal wordt vernietigd en het gebouw wordt telkens dichtgemetseld. Hoewel ze het liever anders zouden hebben, verblijven de krakers zo meestal slechts enkele maanden in een pand alvorens weer hardhandig aangepakt te worden.

Het pand op de Waverse is het laatste pand in Brussel dat nog standhoudt en leeft! Ieder die dus samen met hen inziet dat we in een overproducerende, oppervlakkige consumptie maatschappij leven en beseft dat het ook anders kan, dat geld ook een bijzaak kan zijn of een van hun gratis activiteiten wil meemaken, kan daar best nu heen stappen. "Jusqu'à la force du dés-ordre les chasse à nouveau". Je kan ook altijd contact met hen opnemen en je inschrijven op hun mailinglist via het adres swatbx1@no-log.org

Recht op wonen, recht op kraken

Dat de krakersbeweging geïnspireerd wordt door bepaalde politieke en ideologische denkbeelden mag het debat niet verengen tot een subjectieve discussie over individuele leefstijlen. De huisvestingsproblematiek betreft dan ook een veel breder veld dan de vraag of men al dan niet wenst te participeren aan een burgerlijke levensstijl die onlosmakelijk verbonden is met de consumptiesamenleving.

In 1994 werd de Grondwet aangevuld met artikel 23 dat handelt over de sociaal-economische grondrechten. In artikel 23 is ook het Recht op Wonen opgenomen:

"Iedereen heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Dit recht omvat het recht op een behoorlijke huisvesting." Breder geformuleerd betreft het recht op een behoorlijke huisvesting het recht op een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid. De redenen om deze beginselen grondwettelijk te verankeren zijn tweevoudig: enerzijds definieert men de normatieve richtlijnen van waaruit een sociaal huisvestingsbeleid kan ontwikkeld worden, anderzijds erkent men door deze grondwettelijke verankering ook de beperkingen van de vrije markt om aan deze taak te beantwoorden.

Dat behoorlijk wonen een grondrecht is betekent echter niet dat een betaalbare en kwaliteitsvolle ruimte voor iedereen is weggelegd. Ruimte is immers een schaars goed. De steeds stijgende prijzen op de private woningmarkt tonen aan dat er een tekort is aan huisvesting. Zelfs voor 'normale' inkomens wordt huren of kopen van leefruimte te duur, en voor wie moet leven met een uitkering of een laag loon is het ronduit problematisch.

Ondanks de complexiteit van het probleem volstaat een simpele redenering om deze problematiek te benaderen: Betaalbaar en goed wonen veronderstelt een voldoende ruim aanbod aan goede woningen. De toenemende speculatie op de -vooral stedelijke- woningmarkt vormt echter een structureel probleem om deze doelstelling te behalen.

Speculatie doet zich op verschillende wijze voor. Soms worden onroerende goederen opgekocht zonder de betrachting deze als leefruimte te voorzien. Deze panden worden - na een stijging van de huur- of koopprijzen - aan een veel hogere prijs doorverkocht. Het gevolg van deze bewuste economische politiek is leegstand en verkrotting. Vaak zijn de gronden waarop de leefruimten zich bevinden immers winstgevender. Ook huisjesmelkers maken handig gebruik van de schaarste om er een winstgevende activiteit op na te houden. Maar niet alleen de private markt is verantwoordelijk voor deze problematische situatie. Leegstaande panden zijn immers ook vaak het eigendom van overheidsdiensten of andere publieke instellingen.

De 'oplossingen' zijn gekend. Beperkingen op de winst wanneer speculanten panden onaangeroerd doorverkopen kunnen gedeeltelijk speculatie ontmoedigen. Ook het aanpakken van verkrotte en leegstaande woonruimten waaraan niet meteen een bestemming is toevertrouwd, biedt een oplossing. De overheid is dus een dubbele taak weggelegd: enerzijds dient de vrije woningmarkt sociaal gereguleerd te worden, anderzijds moeten panden van publieke instellingen ter beschikking gesteld worden van sociale leefruimten.

Laat ons voorgaande analyse betrekken tot het grondwettelijke recht op wonen en de 'problematiek' van de krakersbeweging. Naast de twee eerder vermeldde implicaties van het grondwettelijk verankeren van dit recht kunnen we ook een derde, meer radicale conclusie trekken. Indien de grondwet ideaaltypisch de uitdrukking is van burgers - zoals recent vaak door onze politici is geproklameerd - dan kunnen we ook besluiten dat burgers de plicht hebben om te waken over de correcte toepassingen van deze grondwet. En betekent dit niet dat indien de overheid zelf faalt in het garanderen en adequaat toepassen van deze beginselen, de burgers in hun recht zijn om zelf actief deze rechten te doen gelden? Krakers voltrekken zodoende hun rol als het geweten van deze samenleving. Zij leggen de vinger op de wonde. En dat hun leefstijl gekenmerkt wordt door een antipatie ten aanzien van onze spijzuchtige consumptiesamenleving kan hiertoe

enkel

bijdragen.

Kunst is in onze huidige samenleving Big Business. Dat werd eens te meer duidelijk toen de werken voor de paasvakantie plots overal metershoge affiches in het straatbeeld verschenen die de bevolking en masse naar de 22e editie van Art Brussels moesten lokken. Zoiets kan natuurlijk toegejuicht worden onder het mom van 'de culturele opvoeding van de massa', de drempel-verlaging en de evenwichtige spreiding van het kunst-bereik over alle sociale lagen heen. ... De typische praatjes die politici en andere mensen die denken dat ze weten wat goed is voor de anderen zo graag in de mond nemen. Maar wanneer er ook nog eens speciaal een extra knack-onderdeel verschijnt, volledig betaald door Artexis, de organisatie die achter Art Brussels zit, dan weet je dat het hier over veel geld gaat en ook dat het hoofdzakelijk, zo niet uitsluitend, om geld draait. En wat iedereen die tegenwoordig in de kunst-wereld actief is ook mag zeggen: kunst is koopwaar, en iedereen die er mee bezig is doet dat met de idee in het achterhoofd om aan die waar te verdienen. Waarmee ik helemaal niet wil zeggen dat iedereen die creatief bezig is dat doet om rijk te worden, doch we dwalen af.

Waar ik het dus over wil hebben is de 22e editie van de grootste (en volgens velen belangrijkste) Belgische beurs voor hedendaagse kunst die dit jaar tussen 1 en 5 April te bezoeken was in de hallen 3 en 4 van de Brussels Expo. En laat ik maar meteen met de deur in huis vallen: ik vond het zelfs nog slechter dan vorig jaar. Laat ik dan nu maar meteen uitleggen waarom.

Zodra je uit de metro komt zie je al dat, ondanks het enorme reclame-budget, Art Brussels hoofdzakelijk wordt bezocht door wat ik voorzichtig chi-chi-mensen pleeg te noemen. Bitter weinig te merken dus van die lage drempel en die evenwichtige spreiding van het kunst-bereik. Doch laten we daar voortloping maar even welwillend onze ogen voor sluiten. Want laten we eerlijk zijn, ondanks alle inspanningen om kunst te democratiseren is er eigenlijk nog nooit een strategie bedacht die ook werkelijk werkt.

Terug naar Art Brussels dan maar. Het eerste wat je ziet wanneer je binnen komt (en door de controle bent geraakt) is een reusachtig roze en erg mooi bureau waar men terecht kan voor informatie en waar men ook de catalogus kan aanschaffen tegen fenomenaal ondemocratische prijzen. Maar dat een kunstgebeuren ook een beetje esthetisch verantwoord oogt is toch wel iets wat men redelijkerwijze zou mogen verwachten. Glansrijk geslaagd dus.

Vanaf dan gaat echter alles fout. 150 internationale galerijen vullen samen de twee reusachtige hallen, elk met een selectie van het werk uit de eigen collectie of van de favoriete huis-artiesten. Samen dus gigantisch veel 'kunst'. En dat is meteen zowat het belangrijkste probleem: je wordt zo overdonderd door zo een ongelooflijke overload aan esthetiek dat je door de bomen het bos niet meer ziet en alleen maar een ongelooflijke hoofdpijn krijgt. Terwijl je jezelf geheel leeg en onverschillig van het ene doek naar het volgende, van weer een reusachtige foto naar een of andere installatie sleept vraag je je dan ook af of al die nette mensen in hun nette maatkappen, die zo geconcentreerd naar elk werk staan te kijken, niet zelf ook last hebben van dat verdovende, brandende gevoel dat zich ondertussen over je hele lichaam begint te verspreiden.

Zelden krijg je de kans om de theorieën van Bourdieu van zo dichtbij te beleven. Deze Franse socioloog stelt namelijk, al geef ik het hier nu wel heel erg cru en gesimplificeerd weer, dat mensen uiteindelijk hoofdzakelijk dingen als deze beurs bezoeken om zichzelf te differentiëren, te onderscheiden van andere mensen. Zo ongeveer van: 'Kijk toch eens hoe anders ik niet ben dan al die mensen die nu voor hun televisietoestel gekluisterd zitten en, bijna zwijmelend van de spanning, hun ogen niet van de wielrenners op dat scherm kunnen afhouden. Ik ben geïnteresseerd in Kunst.', waarna ze elkaar hooghartig in de ogen kijken en voor de zoveelste keer een discussie beginnen over waarom het toch zo belangrijk is dat kunst iedereen, over de

grenzen van sociale klasse, opleidingsniveau, financiële situatie, ... heen zou bereiken. Het punt is dat het allemaal meer gaat om status en geld dan om het simpele genot.

Maar ik dwaal alweer af en ik moet u nu zoveel vertellen over de beurs zelf. Bijvoorbeeld over het feit dat je op Art Brussels de kans hebt 180 keer hetzelfde werk te bekijken, maar dan steeds door een andere artiest hoogst inventief bedacht. Dit jaar was iedereen blijbaar op de geniale en

uiterst originele idee gekomen zomaar een doek te nemen en dat dan geheel in de zelfde kleur te schilderen. Resultaat: 230 monochrome schilderijen, geschilderd door 200 verschillende jonge, veelbelovende artiesten. Ook de fotografie was weer zeer aanwezig. Misschien wist u dat nog niet, maar foto's zijn zowat de norm geworden in de hedendaagse kunst. Resultaat: 600 reusachtige foto's die pijnlijk vaak hetzelfde thema op een pijnlijk identieke wijze uitbeelden. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Maar laat ik toch maar eindigen met enkele positievere opmerkingen. Hoewel, positief... Zo heb ik enorm genoten van enkele werken van Keith Haring, Andy Warhol, Panamarenko (die dit jaar trouwens opvallend veel aanwezig was, heeft ongetwijfeld iets te maken met alle heisa die er vorig jaar rond hem geweest is), Wim Delvoye, Jan Fabre, ... Vooral klassiekers dus. Zo vond ik een van de beste werken op deze editie van Art Brussels 'Sunset Striped Nude' van Tom

Wesselman, een figuur uit de pop-art die ondertussen al zeker 40 jaar meedraait in de hoogste regio's van de kunstwereld. Het was een werk uit 2004, maar om hier echt over jong beloftevol talent te spreken lijkt me toch overdreven. De ondertussen 73-jarige Wesselman was vorig jaar wat mij betreft trouwens ook al de absolute kampioen met zijn 'Smoking Cigarette'. En dat, mijn beste vrienden, noem ik erg pijnlijk. Wat trouwens niet wil zeggen dat er geen goed werk te zien was van werkelijk hedendaagse kunstenaars. Zo was ik, zoals eerder gezegd meestal, erg tevreden over de stand van de Brusselse galerij Aeroplastics, met werk van Daniele Buetti, Dana Wyse, ... Ook Fausto Gilberti stond me erg aan, net als Michael Ray Charles, Vuk Vidor, Julian Opie, Dubossarsky & Vinogradov, ... Spijtig dat men door de overload er nog kan spreken van een esthetische ervaring.

Toch Misschien nog een laatste advies: vlak naast de Brussels Expo staat een gebouwtje met een glazen dak. Wanneer je uit de metro komt zie je het meteen, je kan het echt niet missen. Bij de juiste weersomstandigheden weerspiegelt dat dak de voorbij-jagende wolken, wat werkelijk een ongelooflijk prachtig schouwspel oplevert. Dat is pas werkelijk kunst. En het gehele jaar door gratis te bezichtigen. Trek dus met een paar vrienden naar daar, neem eventueel de gewenste hallucinogene mee, installeer je een beetje zodat je erg makkelijk en relaxed zit, en geniet. Het bespaart je tien euro en een hoop frustraties en hoofdpijn. En laat de chi-chi-mensen dan maar belangrijk doen en contacten uitbouwen op Art Brussels.

Bram Langmans

INTERVIEW

Kom binnen en smijt je in de mix!

Als je op de campus van de VUB wandelt en je spreekt tien studenten aan en je vraagt hun wie of wat M'x is, dan zal je slechts één student tegenkomen die het antwoord weet. Nog maar voor de wintervakantie erkend door de Sociale Raad heeft ze nog niet de kans gehad om zich bekend te maken. De erkenning had immers nog wel wat voeten in de aarde. Tijdens diezelfde Sociale Raad trad er immers discussie op over het nut en de gelijkaardige doelstellingen van twee multiculturele kringen (Couleur Locale) aan de VUB. Maar eind goed al goed. De Moelial vond en zocht het bestuur. Op het eerste zicht niet zomaar een studentenvereniging. De Moelial in gesprek met Ali El Bouchtaoui.

Welke betekenis schuilt er achter de naam "M'x"?

De naam "M'x" staat voor een weerspiegeling van culturen, origine's. De naam staat ook voor de harmonie tussen allochtonen en niet-allochtonen in de hedendaagse samenleving.

Het logo van de M'x is ook zeer speciaal, hoe komen jullie daaraan en welke betekenis schuilt erachter?

Voor het ontwerp van het logo hebben we een wedstrijd georganiseerd. We hebben 15 ontwerpen ontvangen en de mensen van het bestuur vonden dat van Tarik El Harouti het allerbeste. Namens het M'x-bestuur was het niet alleen qua stijl maar ook qua betekenis zeer creatief. Als je goed kijkt naar het logo dan zie je gewoon M'x (in 't Latijn), maar de mensen die Arabisch kunnen zien ook M'x in het Arabisch wanneer ze het logo van rechts naar links lezen. Het logo staat dus voor een smeltkroes van die twee culturen.

Vanwaar het initiatief om een tweede multiculturele kring op te richten?

De stichters bestaan eigenlijk uit 4 personen. Het

zijn al oudere studenten die het spijtig vonden dat er vorig jaar ter gelegenheid van de Ramadan niets was georganiseerd voor de mensen die ervoor kiezen om daaraan deel te nemen. Omdat niemand graag twee keer dezelfde fout maakt hebben deze personen dit academiejaar een "iftaravond" (eetavond) tijdens de ramadan georganiseerd in de Stoa hier op de campus van de VUB. Hier zijn ongeveer een 80-tal personen (studenten, maar ook niet- en oudstudenten...) naartoe gekomen. Iedereen die op die avond aanwezig was, was het over twee dingen eens: Enerzijds is een dergelijke activiteit ideaal om elkaar beter te leren kennen, zowel voor oud-studenten, pendelaars als kotstudenten van alle nationaliteiten. Anderzijds is het een ideaal alternatief voor wijnavonden, cantussen, ... waar een toch niet te onderschatten aantal studenten zich niet thuis voelt. Zulke activiteiten moesten volgens de aanwezigen dus frequenter gebeuren. Maar om zo iets te realiseren heb je een heuse organisatie nodig, m.a.w. een studentenvereniging als ideale oplossing....

Sinds wanneer zijn jullie actief aan de VUB?

We zijn officieel erkend aan de VUB de laatste vrijdag voor de wintervakantie, maar we zijn pas echt begonnen met activiteiten na de lesvrije week. We hebben ondertussen al een bescheiden aantal activiteiten georganiseerd zoals een td het in BSG, een filmavond, een bowlingavond in Sportopolis te Jette. Het kan natuurlijk altijd beter, maar het bestuur was tevreden over beide activiteiten.

Welke nobele doelen hebben de heren en dames van M'x?

Wij willen een alternatieve ontspanning bieden aan de studenten. Er zijn veel allochtonen die wel lid zijn van een studentenvereniging, maar er zich niet echt thuis voelen en M'x wil voor die studenten een vangnet zijn. Omdat we dit jaar pas actief zijn sinds februari willen we volgend jaar onze activiteiten verbeteren en uitbreiden. Naar

volgend academisch jaar toe wil M'x ook op educatief vlak zeer actief zijn. Een studie heeft uitgewezen dat er van de allochtone jongeren die zich inschrijven aan een universiteit of hogeschool slechts weinigen het eerste jaar voorbijstreven. Aangezien de VUB de meest multiculturele universiteit van Vlaanderen is en er veel allochtonen zitten, willen wij dit tekort wegwerken. Maar het is evident dat elke VUB-student gebruik kan maken van onze faciliteiten.

Werden jullie geïnspireerd door een andere studentenbeweging?

Tijdens een workshop waar we met een aantal leden van het bestuur aan hebben deelgenomen, waren onze collega's van de universiteit van Rotterdam ook aanwezig en naar analogie van één van hun studentenverenigingen "Eurabia" (studentenvereniging met studenten van alle nationaliteiten) willen wij dat systeem om dat zogenaamde tekort weg te werken ook aan de VUB introduceren. M'x wil ook net als "Eurabia" het zelfbeeld van allochtonen verbeteren en een gesprekspartner zijn over eventuele vragen i.v.m allochtonen of de islam. Wij maken op de VUB ook deel uit van de commissie "Diversiteit" die ervoor dient om diversiteit te creëren en discriminatie tegen te gaan aan onze universiteit en ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld ook allochtonen deel kunnen uitmaken van het VUB-personeel. M'x wil volgend jaar ook culturele avonden organiseren. Deze avonden bestaan uit debatten, lezingen, ... allemaal dingen om onze kennis van culturen en het omgaan met andere culturen te verrijken. M'x is totaal geen religieuze studentenbeweging, maar we zijn wel bereid om één maand per schooljaar te wijden aan een godsdienst.

Een unicum aan de VUB! Hoe komt het dan dat jullie expliciet een alcohol-vrije studentenvereniging zijn?

M'x staat ook voor originaliteit! (lacht) Wij willen

gewoon bewijzen dat je zonder alcohol ook kan amuseren. Niet alle studenten appreciëren bier op td's omdat er ook nadelen aan verbonden zijn... Dat is volgens ons bestuur een gat in de markt dat wij willen opvullen.

Steven Vervovd zal allezins blij zijn dit te horen. Maar waarom zouden studenten lid moeten worden van M'x?

Als je jezelf ten eerste op een alternatieve wijze wil ontspannen, ten tweede verschillende culturen wil leren kennen en leren hoe je ermee moet omgaan, ten derde educatieve ondersteuning wil verkrijgen... dan is M'x de studentenvereniging bij uitstek.

Waar zijn die lidkaarten! Bedankt voor dit gesprek.

Nazia El Bagdadi en Fouad Marchouh

WIE ZETELT ER IN HET BESTUUR VAN M'X?

In het bestuur van M'x zetelen: Said Echahbouni (Voorzitter), Farid Fadili (Vicevoorzitter), Loubna Kastit (Interne Betrekkings), Iman Kastit (Secretaris Verslagen), Ali El Bouchtaoui (Secretaris Agendapunten), Ishak El Makhloufi (Sportverantwoordelijke), Younes Ben Ayad (Penningmeester).

Aarzel niet om te mailen naar demix_11@hotmail.com

De leden van het bestuur zullen je prangende vragen proberen te beantwoorden.

Recensies

Kill Bill: Vol. 1 was een rijkelijk verteld en visueel adembenemend stijlenmengsel dat met zijn hypergestileerde geweldscènes en meesterlijke soundtrack ontegensprekelijk de handtekening van Quentin Tarantino droeg én meteen toch ook al zijn vorige werk overtrof. Hoe zou dit tweede, lang verwachte deel ons in hemelsnaam nog meer in vervoering kunnen brengen?

Om te beginnen met het minst goeie nieuws: dat doet Kill Bill: Vol. 2 nu net niet. De twee delen vormen immers één verhaal en dus gaat Tarantino gewoon verder met het opvoeren van subliem georchestreerd geweld met mythische proporties. De wraakodyssee van de meedogenloze The Bride, die na Vernita Green/Copperhead en O-Ren Ishii/Cottonmouth nog drie voormalige collega's moet elimineren, wordt zonder grote plotwendingen vervolgd. Met het opsporen en aanpakken van de koudbloedige Elle Driver, de intussen gemarginaliseerde Sidewinder Bud en diens broer Bill heeft The Bride meer dan haar handen vol. Die geschiedenis levert enkel wat minieme verrassingen op en daardoor is de overgang van Vol. 1 naar Vol. 2 eigenlijk niet zo verblijvend. Maar laat ons eerlijk zijn: is het wel realistisch te verwachten dat een grandioze film nog kan overtroffen worden? Wat is het superlatief van Kill Bill?

Toch vallen een aantal opmerkelijke verschillen vast te stellen. Zo is de karakterontwikkeling van alle nog levende protagonisten merkbaar verbeterd. Zowel The Bride als haar tegenstanders krijgen meer tekst in de mond en door het terugschreeven van de actie komt er ruimte vrij voor de toch wel schitterend bedachte personages. Centraal staat natuurlijk wat zich afspeelt tussen The Bride en Bill, want ooit moeten deze regentstanders elkaar innig hebben liefgehad en dat maakt het extra boeiend, en ook Bud en Elle overstijgen hun stereotypen. Maar wees gerust, dat wil niet zeggen dat de spektakelwaarde daalt. Het uitgekiend spelen met de chronologie en de wisseling van heel diverse stijlen uit Vol. 1 zorgen opnieuw voor een opwindend, geniaal geconstrueerd en grandioos in beeld gebracht schouwspel vol heerlijke wendingen.

Zo belandt The Bride in 'The Lonely Grave of Paula Schultz' in een claustrofobische nachtmerrie die voor het eerst doet vermoeden dat in Tarantino

Recensies

Als hevig fan van de Iraanse producties die midden jaren '90 de kop op staken en hun succes verlengden tot na de millenniumwende, keek ik hartstochtelijk uit naar de eerste productie uit buurland Afghanistan. De moslimstaat had (en heeft) zo mogelijk nog meer te lijden (gehad) onder godsdienstterreur dan haar geduchte buur. Waar er in Teheran nog progressieve groeperingen actief zijn (na de laatste verkiezingslag jammerlijk genoeg fel afgezwakt), lijkt er in het dorre Taliban-land geen plaats voor verzet, of toch geen waardevol weerwerk.

Maar evenzeer als collega Iran, gooien ze het met steun van het 'worldly renowned' Makhmalbaf Film House over de filmboeg. Stille, poëtisch gemediteerde filmpassie in de overtuiging dat wapens niet nodig zijn en men met pellicule evenveel, zoniet meer, mensen kan treffen en voor de goede zaak winnen. Een politiek geladen film, dus, maar dat zijn ze uit het Midden-Oosten eigenlijk allemaal.

Afghanistan heeft een moeilijke erfenis meegekregen. Totalitarisme, religieuze verstikking en Taliban-terreur. Een ideale manier om dit alles te verwerken is elk aspect van het traumatische verleden omzetten in pure cinema. Het begint in de eerste post-revolutionairental op goed, daar verschillende pijnpunten worden aangestipt: de burqa-dracht, armoede en honger, werkloosheid, trainingskampen, religieuze opvoeding en het voyeurisme dat een politiestaat kenmerkt (brijlante beginsequens overigens van een groep

KILL BILL

ook een sterke horrorregisseur zit, komen we te weten waarom Elle Driver een ooglapje draagt, wordt de echte naam van de Bride bekend gemaakt (waarna je beseft dat in deel één al een flinke hint zat!). Maar de film vangt aan met wat voorafgang aan de massacre in de trouwkapel. De dreiging die om deze in ijselijk

is dan ook wat onbevredigend. De door Bill opgevoerde monoloog over Superman komt dan wel puur uit de naar popcultuur refererende pen van Tarantino gevloeid, hij belemmert de actie. De titel van deze film maakt zijn belofte dan ook niet op overrompelende wijze waar, en de Showdown at House of Blue Leaves waarmee

zwart-wit badende sequentie hangt, levert meteen een spannende start. Wij weten immers al - in tegenstelling tot de aanwezigen in de kapel - wat Bill op de trouwpartij (die er eigenlijk geen is!) komt doen, en dat we The Bride in die valstrik zien trappen, is tergend. Zo weet Tarantino de sympathie voor zijn heldin - die niet zo eenvoudig te vatten was in Vol. 1 - aanzienlijk te vergroten, en leven we intens mee met de vreselijke dingen die haar nadien overkomen. Waar Q dan misschien wel in faalt, is in het opvoeren van The Bride als een echte vrouw en moeder. Niet alleen misten we diepgang bij Uma Thurman, het wordt ook duidelijk dat pure dramatiek niet Tarantino's ding is. Het laatste hoofdstuk ('Face to Face')

Vol. 1 afsloot was eigenlijk een waardiger climax. Het inschakelen van een waarheidsserum hoort als kunstgreep bovendien eerder in een Kuifjeverhaal thuis dan in de ultracoole wereld van Tarantino, zeg nu zelf. Het Amerikaanse publiek zal verder ongetwijfeld uit de bol gaan om het (toegegeven, schattige) dochtertje van The Bride, maar nuchtere Europeanen slikken deze zoete koek in mindere mate. Niettemin wint godin Thurman ons absoluut voor zich. Michael Madsen en Daryl Hannah komen beiden onverwacht sterk uit de hoek. Madsen maakt van Bud een tragische smerlap, Hannah laat ons bijna medelijden voelen wanneer Elle voor het laatst in beeld komt. In de rol van Bill blijkt de casting van David Carradine een schot

VOL.2

in de roos te zijn. Warren Beatty moet wel gek zijn dat hij deze rol aan de kant schoof, maar hij had volgens ons nooit dat grimmige en dreigende van Carradine kunnen tentoon spreiden.

Qua stijl verdwijnt de Japanse invloed uit Vol. 1 om plaats te maken voor de Chinese. The Bride krijgt haar opleiding van een Chinese leermeester in een tempel, en dit hoofdstuk ('The Cruel Tutelage of Pei Mei') is volledig opgebouwd als een wraaktraining uit de authentieke kung fu-films uit de jaren '70. Cameraman Robert Richardson zorgt voor een dito look. De invloed van de Italiaanse en Mexicaanse westerns verdwijnt niet. Ennio Morricone drukt ook op Vol. 2 zijn stempel, en de muzikale bijdrage van regisseur Robert Rodriguez benadrukt het Mexicaanse tintje. The RZA neemt de rest van de soundtrack opnieuw voor zijn rekening en maakt er weer een zeer genietbare soep van.

Onze redacteur Pol noemde Kill Bill: Vol. 1 het eerste deel van Tarantino's Magnus Opus en bestempelde hem als dé film van het jaar én de volgende jaren. Mee eens! Of Vol. 2 al dan niet 'beter' of 'slechter' is, is naast de kwestie. Het is in feite een waardige gelijke, maar eigenlijk vormen beide delen (die nooit hadden gesplitst moeten worden!) samen één krachtig, inventief en uniek stuk wereldcinema. Net als 'Pulp Fiction' destijds zal het voor een herdefiniëring van het Amerikaanse mainstream filmmaken en het verleggen van stijlgrenzen zorgen. Tarantino is een creatieve dief, de ultieme filmnerd, een hypnotiserende verteller en een ware cinemagoed.

Sven De Schutter

****KILL BILL: VOL. 2
GENRE : Martial Arts
DUUR : 3u00
REGIE : Quentin Tarantino

Uma Thurman, David Carradine, Michael Madsen, Daryl Hannah, Gordon Liu, Bo Svenson, Michael Parks

OSAMA

betogende vrouwen in burqa die door een patrouille met een waterkanon van het toneel gespoten worden). Ondanks zoveel onderwerpen geraakt worden, krijg je nergens het gevoel dat Barkam vaag blijft of té hekele problemen wil ontwikkelen. Hij haalt telkens de juiste argumenten aan en doet dit o.a. met behulp van een schitterende fotografie. Daar komt de samenhang tussen de nagelnieuwe Afghaanse en de klassieker Iraanse film tot uiting: fotograaf Ghafuri werkte ook al aan Makhmalbaf-producties als 'Kandahar' en 'At 5 in the afternoon'. Die link maakt de beeldpoëzie zeer herkenbaar en bij bepaalde momenten waant men zich in een Makhmalbaf Senior-film (denk vooral aan 'The silence', bijvoorbeeld bij het rituele wassen).

Barkam gebruikt trouwens veruit dezelfde technieken als de Iraanse burens: er wordt gewerkt met amateurs (van de straat of uit weeshuizen geplukt), kinderen staan centraal (het fabelmotief), er is een profetische

thematiek, een tragische held en een geruststellend traag ritme voert de boventoon. Als je dan toch pikt, kan je beter goede voorbeelden kiezen. Zelf haalt Barkam buiten Makhmalbaf en Kiarostami (een ander icoon van de Iraanse film, zie bijvoorbeeld 'Le vent nous emportera') namen als Tarkovsky ('Soljaris'), instant classic, mede dankzij herwerking van Soderbergh in 2002) en Angelopoulos ('Eternity and a day', Gouden Palm in Cannes 1998) aan als belangrijkste inspiratiebron en ankerpunt. Een hoge mate van intertekstualiteit is er in de Iraanse cinema ook te vinden, en Afghanistan zal dat voorbeeld vermoedelijk wel volgen. De veelvuldige verwijzingen bieden altijd een enorm verrijkend aspect.

Er is zoals altijd een niet al te ingewikkelde verhaallijn: een weeskindje leeft bij haar moeder en grootmoeder, maar omdat vrouwen niet mogen werken hebben ze geen geld om te overleven. De kleine meid wordt dan in een jongen verkleed en gekapt (de Osama uit de titel; die andere wordt slechts één maal expliciet vermeld) en moet voor het brood op de plank zorgen. Maar in een politiestaat is zulk een travestieactie niet zo

www.kutsite.com

makkelijk te verstoppen en als hij/zij gesommeerd wordt voor de opleiding als Taliban-strijder wordt de problematiek nog ernstiger. Haar meisjesstelsel valt op tussen alle mannelijke collega's, het wantrouwen neemt toe en verstoppen wordt met de dag moeilijker. De dramatische afloop is voorspelbaar, maar daarom niet minder beklijvend.

'Osama' is een film zoals men ze nog maar zelden zien kan: mooi, spannend, beklijvend, lyrisch, trefzeker, politiek geladen, menselijk, onmenselijk (slechts ogenschijnlijk een bizarre symbiose), tragisch, episch en ga zo maar door. Een uppercut van jewelste, deze Afghaanse nieuweling. In de voorbije eeuw werden er slechts een kleine 50 producties vervaardigd (waarvan een 6-tal door deze Barkam) en in de nieuwe eeuw staat het Afghaanse volk een glorieuze filmtoekomst te wachten. Nu het filmlandschap in Iran een beetje vlakker is geworden, kan de fakkel doorgegeven worden. Met 'Osama' als eerste schot in de roos, lijkt mij dit enkel maar terecht.

Beau Janssens

***OSAMA
GENRE : Politieke kritiek / Drama
DUUR : 1u23
REGIE : Iddiq Barkam
 Marina Golbahari, Khwaja Nader, Arif Herati, Zubaida Sahar, Hamida Refah, Gol Rahman Ghorbandi

REGGAE, RAGGA, DUB

I hate Sunday vs One Love Sunday
Zondag 30-05-2004
Recyclart (Brussel)

R 'N' B

On Da Ground
Dinsdag 27-04-2004
Studio Athanor (Brussel)

Boogie Boy and the Boogies
Donderdag 13-05-2004
The Music Village (Brussel)

BLUES

Roy Thompson & his Royal Acadians
Donderdag 06-05-2004
El Metteko (Brussel)

North Mississippi Allstars +
Roland van Campenhout
Zaterdag 08-05-2004
Le Botanique (Sint-Joost-ten-Node)

Fried Flying Chicken Wings
Donderdag 13-05-2004
Centre Armillaire (Foyer Culturel Jettois)

ELECTRONICS

Colder + Minimal Compact + Kaito
Donderdag 13-05-2004
Le Botanique (Sint-Joost-ten-Node)

The Musical Box performs GENESIS
Donderdag 17-06-2004
Ancienne Belgique (Brussel)

FESTIVAL

In defence of Rock : Release party
Zaterdag 15-05-2004
Kulturfabrik (Luxemburg)

Couleur Café 2004
Van Vrijdag 25-06-2004 tot 27-06-2004
Thurn & Taxis (Brussel)

HIP-HOP

IAM
Zaterdag 15-05-2004
Vorst Nationaal (Vorst)

Battle of the Year Belgium
Zaterdag 15-05-2004
Kaaibeater (Brussel)

JAZZ

A Young Talents Jazz Concert
Woensdag 05-05-2004
The Music Village (Brussel)

Blue up
Donderdag 06-05-2004
The Music Village (Brussel)

Piano Jazz
Maandag 10-05-2004
PP Café (Brussel)

Brussels Jazz Marathon
Van Vrijdag 14-05-2004 tot 15-05-2004
Studio Flagey (Elsene)

Jazz Marathon : Philip Catherine Trio
Vrijdag 14-05-2004
Sounds Jazz Club (Elsene)

Jazz Marathon : Rosario Giuliani Quartet
Zaterdag 15-05-2004
Sounds Jazz Club (Elsene)

KLASSIEK

Brahms in het Volkshuis
Van Zondag 25-04-2004 tot 16-05-2004
Maison du Peuple de Saint-Gilles

A Young Talents Classic Concert :
Jeanne Maisonhaute (cello) - Pauline
Caplier (piano)
Woensdag 26-05-2004
The Music Village (Brussel)

Alyson Williams
It's About Time
(CD Expansion Records)

Twaalf jaar! Moeilijk te geloven dat twaalf jaar geleden Alyson Williams' laatste album is verschenen op Columbia. In de tussentijd vielen wel enkele duetten te bewonderen met o.a. Marcus Johnson's Chocolate City Groovin' of met Miles' The Odyssey and Alyson die een prachtige versie van Rashaan Patterson's Spend The Night on the Club 1600 van Rex Rideout hebben gecoverd. En haar stem heeft geen greintje verloren van haar geweldige magie! Het goede nieuws is dat ons geduld beloond zal worden. Deze vrouw, die de soul op Def Jam Recordings in 1989 met haar debuut album Raw, heeft groot gebracht, bewijst alweer eens wat ze waard is. **Soft And Warm** is een mooi voorbeeld van een briljante midtempo soul song waar je onmiddellijk door wordt verleid. Met **Tomorrow** en **Sexy Way** horen we in een duet niemand minder dan Tony Terry! Moet ik nog door gaan? Ik denk het niet! De soul 'n jazz freaks onder jullie weten genoeg en worden met deze cd nog eens lekker verwend.

Hiromi Uehara
Brain
(Telarc Jazz)

De Japanse pianist Hiromi Uehara die haar vong debuut album **Another Mind** uitbracht op een groot label is weer terug. En hoe! Een meesterlijke muzikale vakmanschap waar akoestische en elektronische klanken in een wereld vol vrede leven. 'The Champion Of the world Kung-Fu' opent de cd gevolgd door de tracks 'If... 'wind song,'... De funk doet ons denken aan Bootsy Callins en Jaco Pastorius maar met een uitstekende intelligente solo werk aan de piano van Hiromi. Aan de bass horen we Tony Grey, Martin Valihora bespeeld de drums en special guest Anthony Jackson, bass. Wat mijn mening dan ook betreft is dat dit wonderkind meer dan de moeite waard is. Ongelooflijk gewoon!

'Afrika Bambaataa
'Afrika Bambaataa Presents East Side'
(Various)

Op 'Afrika Bambaataa presents East Side' horen we niets anders dan een reconstructie van 25 jaar hiphogeschiedenis. Bambaataa was tijdens de jaren '70 dé man bij uitstek in de Bronx die organisator, promotor en DJ was van de legendarische Blockparties! Geïnspireerd door de Duitse pioniers Kraftwerk slaagde hij erin een sound te creëren die hem onsterfelijk zou maken in de hip-hop scene. Deze cd bevat nummers van Herbie Hancock's 'Rock It' tot en met Outkasts 'Ms Jackson'. Met daartussenin tracks van Eric B & Rakim (het op de Fred Weasley-sample drijvende 'I Know You Got Soul'), Jungle Brothers ('Straight Out The Jungle'), Wu Tang Clan ('Wu Tang Ain't Nuthing Tha F' With!') en Jay-Z. Het enige min-nadeel bij deze reis door de geschiedenis is dat de tracks niet in elkaar gemixt zijn zodat we konden genieten van Bambaataa's draaitafeltechnieken.

Stripje

De Moeial
Maandelijks studententijdschrift van de VUB in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur. Ons redactielokaal is gelegen naast het KultuurKaffee.

Elke donderdag om 20 u is er redactievergadering. Iedereen is welkom!

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel: 02/629.23.38
fax: 02/629.23.37

Verantwoordelijke Uitgever
Vacant

Coördinator
Pieter Vissers

Vice-coördinator
Zacariya Marchouch

Secretaris
Sophie Verjans

Penningmeester
Ruben Brabers

Lay-out
Jeroen, Pieter, Sophie, Dieter

Redactieleden
Pieter Vissers, Sophie Verjans,
Ruben Brabers, Zacariya Marchouch,
Jelle Desmet, Bram Langmans,
Dieter Vandebroek, Jeroen Maes,
Nazia El Bagdadi, Rob Werkers,

Illustraties
Michael Peumeeckers, Archief

Achterflap
Netwerk Vlaanderen, Michael
Peumeeckers, archief

Foto's
De Moeial

Redactiemedewerkers
Yvan, Jeroen D., Jeroen S., Brian,
Maarten, Annabel, Wouter, Sven,
Pieter, Tim, Uti, Stefan, Joek, Eric,
Bruno, Anthony, Nils, Bart, Jeremy,
Barbara, Sarah, Nick, Bram,
Pieter D.

Abonnementen
Stortenop rek.nr.001-1386975-48
met melding abo

Gewoon abo: 8.25 euro
Steunabo: 24.79 euro
oplage: 1500 ex.

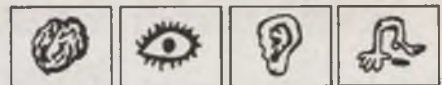
De redactie is *niet* verantwoordelijk voor publicaties van het BSG, V.O., Dienst Cultuur, lezersbrieven, opiniebijdragen en standpunten.

WIE SCHRIJFT MAG BLIJVEN

Liggen bij u nog enkele teksten onder het stof? Of hebt u geen weet met uw schrijfwode? Gedichten, proza, foto's in overvloed?

Misschien wil je wel schrijven over verschillende activiteiten, het politieke reilen en zeilen aan de VUB, de Sociale Raad of de Raad van Bestuur? Doen onze studentenvertegenwoordigers het wel goed? Misschien wil je hen wel prangende vragen stellen? Of is Vlaanderen, België en Europa meer je ding?

Kom gerust eens langs of neem contact op met de redactie (moecial@vub.ac.be). De pagina's van De Moeial staan open voor iedereen!

WAKENYA

(THE PEOPLE OF KENYA)

EXPO >>
GALLERY

TOT EN MET 8 MEI 2004
ELKE WERKDAG
TUSSEN 11u00 EN 17u00

FOTOTENTOONSTELLING VAN THIERRY GEENEN

THE JOY OF LIFE.

Portretten en Mens in omgeving. Een reeks sibachromes uit het rurale Kenia van nu. Beelden uit een vergeeten wereld, afgesloten van de buitenwereld en de politieke arena. Het dagelijkse leven gaat er zijn gangetje, oude tradities 'verzoenen' zich met hedendaagse levensstijlen.

Een kleurrijke reeks foto's van de Kenianen en hun dagelijkse activiteit in een wereld van overleven.

EAT THE JAZZ PROJECTO PEDRO

CONCERT >>
OPENLUCHTTHEATER
DINSDAG 04 MEI 2004
12u00 TOT 14u00, GRATIS

De vijfde en laatste editie dit jaar van Eat the Jazz gaat bij goed weer door in het Openluchttheater aan het Restaurant Bij sticht weer in het Kultuurkaffee.

Deze middag staat de groep Projecto Pedro op het programma. Ze brengen een mix van Latin Jazz, Cubaanse traditionals en stukken uit de Fusion Periode (o.a. Chick Corea).

De groepleden volgden een opleiding aan het conservatorium en hebben studies in Cuba achter de rug. Het project werd 5 maanden geleden opgestart en is zeker de moeite waard om eens te komen beluisteren.

SOPYONJE

FILM >>
KULTUURKAFFEE
WOENSDAG 5 MEI 2004
21u00, GRATIS

Regie: Im Kwon-Taek
Nederland/Zuid-Korea, 1995
Met o.a. Kim Myung-Gon, Oh Jung-Hae en Kim Kyu-Chul

De prachtige Pansori (traditionele Koreaanse volksmuziek) staat in SOPYONJE centraal. Deze muziek wordt altijd vertolkt door één stem onder begeleiding van een trom en uitsluitend gevoerd door verdriet: hoe groter de doorleefde pijn, hoe moeter de muziek.

Dangho is op zoek naar geneeskrachtige kruiden voor zijn zieke zoon en trekt van dorp naar dorp. In een herberg hoort hij Pansori zingen en dat doet zijn gedachten afwelen naar Songhwa met wie hij zijn armoedige jeugd doorbracht. Jarenlang trok hij met zijn shiefvader Yubong een Pansori-zanger, en zijn shiefzuster Songhwa door het land. Yubong leefde uitsluitend voor de Pansori en estte van zijn kinderen eenzelfde overgave en perfecte. Nadat Dangho hen in de steek liet, werd Songhwa door Yubong van haar gezichtsvermogen beroofd. Niet alleen om haar van hem afhankelijk te maken, maar ook terwille van de Pansori: hoe meer verdriet, des te beter de Pansori.

Geconfronteerd met al zijn herinneringen gaat Dangho op zoek naar Songhwa. Wanneer zij elkaar gevonden hebben, voeren zij samen een onvergetelijke Pansori uit.

THE PIANIST

FILM >>
KULTUURKAFFEE
WOENSDAG 12 MEI 2004
21u00, GRATIS

Een film van Roman Polanski
met Adrien Brody, Thomas Kretschmann

'The Pianist' vertelt de lotgevallen van een jonge Jood tijdens de stormachtige periode van september 1939. Terwijl hij een Nocturne van Chopin op de radio speelt, vernietigt een bom de zender. Wladislaw (vertolkt door Adrien Brody) raakt opgesloten in het getto van Warschau. Hij is uitgehongerd, omringd door lijken en elk moment is er de dreiging van een willekeurige executie. Toch weigert hij lid te worden van de Joodse politie die met de nazi's collaboreert en die de treinen naar Treblinka moeten vullen. Als bij wonder is hij de enige van zijn familie die aan de doodskanvooien ontsnapt. Hij overleeft door zich te verbergen en moet met lede ogen toezien hoe het getto in opstand komt en hoe die opstand terug wordt neergeslagen. Uiteindelijk reedt de muziek hem, doordat een melomane Duitse officier hem piano hoort spelen.

CUBA FELIZ

FILM >>
KULTUURKAFFEE

WOENSDAG 19 MEI 2004
21u00, GRATIS

Regie: Karim Didi
Frankrijk/Cuba, 2000
Met: Miguel Del Morales (Gallo), Peprn Valliant, Mirra Gonzales

'Cuba Feliz' vertelt het verhaal van een oude Cubaanse straatzanger 'Gallo' die een droom heeft gehad. Gallo besluit zijn droom achterna te reizen en doorkrust zijn vaderland Cuba.

In zijn zwerfende bestaan komt hij overal muziek tegen: op straat, in treinen, in achterbuurten en op drukke dorpspleinen. Hij beweegt zich tussen de sterren van de salsa, de jonge rappers van de arme wijken, orkesten met vunge oude mensen, balerazangeressen, improviserende jazzlu en feestvierende dorpsbewoners. Hij ontmoet muzikanten die hem met open armen ontvangen en begeleiden. Gallo ontdekt de lach in de muziek, dans, improvisatie, de emotie van trompetten of een simpel refrein dat men onder vrienden neusnet. Deze magische momenten verwerkt hij in oude en nieuwe liedjes.

Uiteindelijk heeft Gallo heel Cuba doorgereisd, maar op het einde van zijn droom is hij op dezelfde plaats als waar hij begonnen is, met zijn sigaret in zijn mond. De schepen komen en gaan in de haven van Havana, net zoals oude dromen. Het Cubaanse leven blijkt niet altijd zo vrolijk als de Cubaanse muziek.

PETER LUNDSTRÖM

(ALBUM ZELFPORTRETTEEN 1972-2004)

EXPO >>
GALLERY

VANAF 26 MEI TOT EN MET
18 JUNI 2004 ELKE WERKDAG
TUSSEN 11u00 EN 17u00

VERNISSAGE: ma 26 mei 2004
om 19u00

In 1978 kocht Peter Lundström een Minax 35, in die tijd het enige handige apparaatje met zelfontspanner, dat extreem lichte situaties aankan. Een foto die hij ermee nam in een hotel te Parijs (hotel Bohème) zou de eerste worden in een reeks van nu meer dan 500, waarop hij en familieleden telkens in een andere omgeving vaak in reflectie van een spiegel-gephotografeerd zijn.

Dat Peter schilder is in hart en nieren, kan hij niet verbergen. Je ziet het malkelijk aan zijn interesse voor licht. Een gordijn die een lichte zonnestraal binnenlaat, wordt een mooie achtergrond, de kleuren worden dragers van een verhaal. Ook het overlappen van spiegelbeelden toont een zoektocht naar de mogelijkheden van de actuele beeldtaal, die eerder in de aard ligt van de schilder dan in die van een fotograaf.

INLEIDING VERNISSAGE: Jan-Erik Lundström, kunstschicus en directeur Bild Museet, Umea, Zweden

OUT OF CONTROL GOES WIDE

EXPO >>
OC DE CERF, GULLEGEM

VANAF 19 JUNI TOT EN MET
18 JULI 2004 ELKE WERKDAG
TUSSEN 11u00 EN 17u00

VERNISSAGE: zaterdag 19 juni
2004, 16u

In 2003 nomineerde een objectieve jury zestien deelnemers uit de tentoonstelling OUT OF CONTROL, die later in groep zouden kunnen tentoonstellen in Vlaamse provincies. Deze jonge mensen grijpen de kans om oud en nieuw werk tentoon te stellen op diverse lokaties. Ze experimenteren om elke keer opnieuw een andere tentoonstelling te bekomen. De eerste tentoonstelling met de 16 in het CC Hasselt (december 2003) was een succes. Nu is Gullegem aan de beurt. In twee prachtige lokaties, een vernieuwde exporuimte en een prachtig gerestaureerde schuur op loopafstand van het OC De Cerf, stellen de 16 opnieuw tentoon met nieuw werk. Dat belooft!

Deelnemers: BEGUIN LYSANDRE, BOVY OLIVIER, CRABBE ROEL, CREVITS BRAM, DAEMEN ANNELIES, HUYLENBROECK MELISSA, HUYSMANS DEBBIE, LYBEER CHARLOTTE, MATHYSEN PIETER, MUCKE CAROLA, NOIRFAUSE CHRISTIAN, KUMI OGURO, VANDEMEULEBROECKE KEN, VANDERELST SOFIE, VANDERROOST JOACHIM, VAN DROOGENBROECK MAURITA

Meer info op www.vub.ac.be/cultuur

VERNISSAGE: In OC De Cerf te Gullegem (Wevelgem) / Dwaarschuur 't Goet

NO STAR "GIVE IT A MISS"

EXPO >>
GALLERY

VANAF 23 JUNI TOT EN MET
9 JULI 2004
VAN 11u00 TOT 17u00

VERNISSAGE:
woe 23 juni 2004 om 19u00

'JeeGee', deze autonoom fulltime muralist-, spraycan-artist stelt zijn eigenzinnig oeuvre tentoon. Forget about the oldskool, wildstyle and highskool en wees voorbereid op de nieuwe school (new-skool). Zijn canvaswerk contrasteert met de u allen bekende negatieve perceptie van graffiti. Zijn multidisciplinaire techniek: drippings, stencils, installaties, woordkunsten en kaderoverschrijvende concepten vertegenwoordigt de esthetiserende beeldtaal.

De symbioses tussen tekst en beeld zorgen voor gevoetsgeladen expressies. Door de veelzijdigheid van z'n opdrachtgevers en toepassing van verschillende stijlen is het moeilijk deze kunstenaar in een vakje te plaatsen. Bekijkt u zeker het werk eens van deze melchelse narrooso.

www.jeegee.com

Wapens zijn *ook* ons vak

Met medeweten
van uw bank

MORTIS TANK

Ook Fortis belegt in de wapenindustrie. Info: www.mijngeldgoedgeweten.be

mijn geld.
goed geweten?